

YAZAN : Tennessee WILLIAMS

SIRÇA BİBLİOLAR

(The Glass Menagerie)

ÇEVİREN : Babür NUTKU

OZDEMR NU
KITAPLIGI ve İZ SELİC

DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

K İ Ş İ L E R:

AMANDA WINGFIELD (ana) : Çok enerjik fakat titku halinde mazi'de yaşayan ufak tefek bir kadın. Onun karakteri, bir 'tip'ten kopya edilmemeli, dikkatle koşfedilip yaratılmalıdır. O bir 'paranoiac' değildir ama hayatı bir 'paranoia'dır. O seviliip acınacak olduğu kadar, kendisine gülünecek bir durumdadır. Dayanıklı ve cesurdur. Saçma sapanlığı onu, istemeyerek, bazen, sert ve haşin yapıyorsa da narin yapısı içinde müşfik ve merhametlidir.

Laura Wingfield (kızı) : Amanda, gerçekle temas kuramadığından hayallerine siksiksü bağlıdır. Lakin, Laura'nın durumu daha da vahimdir. Çocukluğunda gegirdiği bir hastalık onu sakat bırakmıştır. Bir bacağı, diğérinden kısa olup çelik çizme içindedir. Bu kusur sahnede mübalağa edilmemelidir. Bu kusuru, Laura'yı, gitgide öyle yalnız bir hale getirecektir ki rafta duran ve kamildatıldığı zaman çok çabuk kırılabilen biblo koleksiyonundan bir parça yapacaktır, adeta.

TOM WINGFIELD (oğlu ve oyuncunun açıklayıcısı) : Dükkan'da çalışan bir şair. Tabiatı insafsız değildir ama düştüğü tuzaktan kurtulmak için merhametsiz davranışdadır.

JIM O'CONNOR (misafir) : Sevimli, alclâde bir genç.

Wingfield'lerin dairesi apartmanın arka tarafındadır. Bu yapı, çok kalabalık merkez şehirlerde Amerikan toplumunun en geniş ve ezilmiş bölümünü kapsayan, farklılıktan uzak, iç içe bir yaşamı sürdürmeye çalışan aşağı-orta sınıf halkın, otonomikliğin içinde eriyip silinişine delil olabilecek düzenin tek gözü, ari kovanı benzeri barınak yiğisimlarından biridir.

Daire bir ara sokaka bakar ve yanın merdiveninden girilir içeri. Bu "yanın merdiveni" deyiminde rasgele de olsa şairce bir gerçeğin anlamı gizlidir. Bu da, bütün bu dev binalarda insanoğlunun umutsuzluğunun için için yanmaktadır olduğundandır. Yanın merdiveni dekorda yer alır, bir sahanlık ve bu sahanlıktan aşağı inen basamaklar.. Sahne, hatırlanan şeyler üzerine olduğundan realist olarak düzenlenmemiştir. Hafıza'nın tutum şaircedir: O, bazı tefferruatı atlar, bazlarını da duygusal değerleri ölçüsünde mübalağa eder. Çünkü hafıza gönülde yaşar. Öyleyse, sahne hoş ve havası şairane olacaktır.

Perde açıldığıında, seyirci Wingfield meskeninin karanlık ve merhametsiz duvarı ile karşılaşır, "Ramp" ışığına paralol uzanan bu yapının iki yanında karanlık, dar sokaklar vardır. Çöp tenekeleri, çamaşır iplerinin karmakarışık uzandığı bu dar geçitler, geride, komşu yanın merdivenlerinin birbirinin içine geçmiş kasvetinde kaybolur. Oyun süresince, daire dışındaki giriş ve çıkışlar bu yan sokaklardan yapılır. Tom'un açış konuşmasının sonunda Wingfield meskeninin karanlık duvarı (saydamlığı dolayısı ile) yavaş yavaş zemin katını içini görmemizi sağlar, sahnenin ilerisi oturma odasıdır. Köşedeki divan açıldı mı Laura'nın yatak odası olur aynı zamanda, sahnenin gerisi, ortada saydam gergili ikinci bir prosenyon (proscenium) ile sahnenin ilerisinden ayrılan yemek odasıdır.

Oturma odasının köşesinde dolaba benzeyen bir şeyin raflarında, bir sürü sıra sıra biblo bulunur. Sol duvarda, seyirciye doğru "Baba"nın bilyüttülmüş bir portresi asılıdır. Bu, başında, Birinci Dünya Savaşı piyade eri kepi ile çok yakışıklı bir genç个性dir. Çapkanca ve kaçınılmaz bir eda ile

gülümsemektedir. Sanki "ebediyen gülümseyeceğim" der gibidir. Seyirciler, yemek odasında geçen ilk sahneyi, yapının saydam olan dördüncü duvarı ile saydam tüür perdelerin berisinden dinler ve görürler.

Bu açıklama sahnesi müddetinde, dördüncü duvar yavaş yavaş kalkarak gözden kaybalmır. Saydam olan bu dış duvar, ancak oyunun sonunda Tom'un son konuşması ile tekrar iner.

Oyunun hikayesini anlatan kişinin oyun tarzı oyunun geleneğine uygun düşer. Yani kendine uygun dramatic oyunu kendi bilecektir.

(Tom, gemici kılığı ile soldaki ara sokaktan görünür, sahnenin önünden geçip sağdaki yangın merdivenine gider. Orada durur, bir sigara yakar. Sonra seyircilere hitap ederek..)

TOM - Evet, benim de hünelerim var kendime göre, el çabukluğu filan... Ama hokkabaz sanmayın sakin, değilim. O, size, hayalleri gerçekmiş gibi ~~yutturan~~ kişidir. Ben ise, size gerçeği, hayallerin tatlı biçimimi içinde sunacağım. Evvela zamanı geriye çeviriyorum. Bin Dokuz Yüz Otuzlara, Amerikada orta sınıf halkın sanki, körler mektebine yazılmak için sıraya girdikleri o acayıp devirdeyiz. Gözlerim^{mi} onları aldıktı yoksa onlar mı gözlerini, bilemiyoruz. Edindikleri bir Braille alfabesi ile, eriyip kaybolan sistemlerinin sözüm ona hal çaresini bulmaya kalkıştılar. İspanyada ihtilâl vardı, burada ~~ise~~ sadece bağırip çağırma ve şaşkınlık. İşte, oyunumuzun sosyal temeli bu.

(MUSIKİ)

Oyun hatırlanan şeyler üzerine. Böyle olunca da sahne hayal meyal, içli ve los. Hatırlaların yükünü müzik taşır. Bu da kulisten d善于an kemanların izamı.

Ben hem oyunun anlatıcısı, hem de içindekilerden biriyim. Öbür kişiler, annem Amanda, kız kardeşim Laura ve son sahnelerde görülen beklenen ziyaretçi. O bizim nasılsa ayrı düştüğümüz gerçek dünyانın temsilcisi.

Oyunda yer alan kişilerin en gerçek olanıdır.

ÖZDEMİR NUTKU

KİTAPLICILIK VE REKLİM

Şairliğimden olacak sembollere zaafım vardır. Bu beklenen ziyaretçiyi de bir simbol olarak kullanıyorum. O, kendisinden çok seyler umarak uğrunda ömrümüzü tükettiğimiz, geç gelen kişidir.

Oyunda bir beşinci karakter daha var ki sahnede görünmüyör. Sadece büyütülmüş fotoğrafı ile karşınızda. O, bizleri çok seneler önce terkedip giden, babamızdır. Telefoncuydu. Santralde çalışırken uzak yerlere kaptırınca gönlünü, bir gün, şirketteki işini bıraktığı gibi sırra kadem bastı. Ondan aldığımız son haber Meksikanın, Pasifik sahilinde Mazatlan denilen bir yerden gönderilmiş bir kart oldu iki kelimeyle.
"Merhaba, Eyvallah".

Sanırım, oyun, hikayenin gerisini size anlatacaktır.

(Gergilerin gerisinden Amanda'nın sisi duyulur.)

(Tom gergileri aralar, sahnenin ilerisine geçer.)

(Amanda ve Laura açılır kapanır bir masada oturuyorlardır. Yemek yediklerini hareketlerinden anlarız. Yiyecek, kap kacak yoktur. Amanda, yüzü seyirciye dönük olarak ortada oturur. Tom ve Laura'nın profilleri.)

(İçerisi yavaş yavaş, hafifçe aydınlanır. Amanda ve Laura'nın masada oturduklarını perdelerin berisinden görürüz.)

AMANDA - (Seslenir) Tom?

TOM - Evet, Anne.

AMANDA - Masaya gel de duamızı edelim.

TOM - Geliyorum, Anne. (Hafifçe başını eğer, çekilir ve biraz sonra masadaki yerinde tekrar görünür.)

AMANDA - (Oğluna) Yavrucugum sokma şu parmaklarını yemeğin içine. Kokmanı iteceksen bir parça ekmeğ kopar. Sonra evladım çiğne ki hazmedesin. Hayvanların midesi ona göre, çiğnemeden hazmeder. Ama insanların öyle mi ya? Lokmaları yutmadan önce çiğnemen gereklidir. Yemeğini yavaş ye oğlum. Ancak öyle tadına varırsın. İyi pişmiş yemeğin lezzetinden kendini mahrum etme. Kokmani

iyice giyne ki tükrük bezlerin de görevini yapsın.

(Tom olindeki hayali catalı hisimla masaya bırakır, iskemlesini masadan geriye iter.)

TOM - Yediğime yiyeceğime pişman oluyorum. Bilgiçliğin yüzünden. Nedir yahu bu başımda.. Dır dır dır dır. Yok hayvan midesi imiş, yok tükrük bezi imiş. İnsanda istali mi kalıyor!

AMANDA - (Hafifçe) Ooooo bu ne şiddet böyle! (Tom kalkar sahnenin ön kısmına geçer) Sofradan kalkmama izin vermedim.

TOM - Sigara içeceğim.

AMANDA - Fazla içiyorsun. (Laura kalkar)

LAURA - Pelteyi gotireyim.

(Tom bundan sonra sigarası elinde gerginin yanında durur.)

AMANDA - (Ayağa kalkarken) Yoo, kardeş olmaz. Bu sefer sen evin hanımisin, ben de senin hizmetkarın.

LAURA - Nasıl olsa ayaktayım.

AMANDA - Yoo kardeş. Sen, otur bakalım söyle yerine. Çentilmen ziyaretçiler için kendine çekidüzen ver.

LAURA - Kimseyi boklemiyorum.

AMANDA - (Kirita kırıta mutfaja giderken) Bazen en umulmadık anda çat-kapı geliverirler. Son ne diyorsun? Bir keresinde Blue Mountain'de iken biz, bir pazar günü...

TOM - Tamam, başladık yine.

LAURA - Bırak, anlatsın canım.

TOM - Tekrar yeni baştan mı yan?

LAURA - Ne olacak, hoşlanıyor işte.

(Amanda olinde bir kâsc tatlı ile gelir)

AMANDA - Dediğim gibi Blue Mountain'de iken bir pazar günü tam on yedi ziyaretçi geldi idi annenize... Ya, oturtacak yer bulamadıkta da hepsine, zenci usağı, sandalye almaya papazın evine yolladık.

TOM - (Hala gerginin yanındadır) Peki ama o kadar talibi bir arada oyalamayı nasıl başardın, anne?

AMANDA - Konuşma sanatının ne olduğunu biliirdim.

TOM - Bahse girerim ki bak bunu bilirsin.

AMANDA - Tabii, o zamanın kızları bunu pekala biliirdi.

TOM - Yaaaa?

(Görüntü: Amanda genç kızken sundurmada misafirlerini karşıliyor)

AMANDA - Evet, o devrin kızları biliirdi misafir ağırlamayı. Kaşı gözü güzel, boyu posu yerinde olmak kafi gelmezdi. Aynı zamanda zeki ve hoş sohbet olmayı bilmek lazımdı.

TOM - Ne konuşurdunuz yani?

AMANDA - Dünyada olup biten mühim hadiselerden bahsederdik, öyle adı, bayağı şeylerden değil. (Tom'u gergilerin yanında değil de masadaki iskemlesinde oturuyormuş farzedip boş iskemleye konuşur) (Tom da bu sahneyi elinde bir kitap varmış gibi oynar) Ziyaretçilerim hep centilmen kişilerdi. Aralarında Mississippi Delta'sının en meşhur çiftlik sahipleri vardı... en tanınmış aile çocukları!

(Tom işaret verir, müsiki başlar, Amanda'nın üzerine kuvvetli ışık yanar.)

Amanda'nın gözleri parıldar, yüzü canlanır, sesi dolgun ve hazındır)

(Perdedeki yazı: Geçmiş zaman olur ki...)

Champ Laughlin vardı. Delta Ziraat bankasının başkan yardımcısına adaydı.

Sonra Moon gülünde boğulan Hadley Stevenson. Ölünce ailesine yüzelli bin dolarlık lüklet tahvili bıraktı. Daha sonra Cutrere kardeşler: Wesley ve Bates. Bates, benim en gözde aşıklarımından biriydi. O belalı Wainwright'la münakaşa tutuştı. Ve pistts silahlarını çektiler, Bates karandan

vuruldu. Memphis'e götürürlерken ambulans ta oldu. Onun karısı da kurtardı kendini. On bin döñüm kadar mirasa kondu, hepsi o kadar. Öylesine bir evlilikti iste- karısını hiç sevmezdi- öldüğünde cebinden benim resmim çıktı. Ve sonra bütün Delta kızlarının peşinden koştuğu Fitzhuh. Ne yakışıklı ne pirlanta gibi bir delikanlıydı o Fitzhuh!

TOM - O ne kadar miras bıraktı karısına?

AMANDA - Hiç evlenmedi ki... Hay Allah! Seni dinleyen de bütün hayranlarımın rahmetli olduğunu sanacak.

TOM - Sağ kalan bir bu demek!

AMANDA - Fitzhuh kuzeye geçti ve büyük servet yaptı. Ona "Borsa Kurdu" dediler. Ekkunduğu her şey altın kesiliverdi. İsteseydim Bayan Duncan J. Fitzhuh olabilirdim pekâlâ. Ama babanızı seçtim iste.

LAURA - (Ayağa kalkar) Anne, ben toplayıvereyim sofrayı.

AMANDA - Yoo, cicim, sen odana gidip daktilo cetveline bak, ya da stenografi çalış biraz. Hazırlıklı ol. Güzel görün. Nerdeyse kibar ziyaretçilerin sökün ederler. (Bir genç kız gibi mutfağa yollanır) Bakalım, bu akşam kaç kişiyi ağırlayacağız!

(Tom elindeki kitabı yere atarak homurdanır.)

LAURA - (Yemek odasında tek başına) Hiç boşuna beklemeye anne! Kimse gelmeyecek.

AMANDA - (Kırıtaraktan görünüür) Ne? Kimse gelmeyecek ha? Sen alay ediyor olmalısın. (Laura annesinin kahkahasına, sinirli bir kahkaha ile karşılık verir. Yarı açık olan gergilerden öbür yana bir kaçak gibi süzülür ve arkasından yavaşça perdveyi kapar. Yüzüne çok keskin bir ışık vurur, gölgesi perdelerin solgun naklı üstüne düşer. Müzik "Sırça Biblolar" hafiften duyulur. Amanda hafifçe) Bir tek ziyaretçi bile, ha? Doğru olamaz bu! Sel mi bastı, yangın mı var ki gelmiyorlar?

LAURA - Hayır anne! Ne sel bastı, ne de yangın var. Sadece, senin Blue Mountain'de olduğun gibiraigette değilim ben, o kadar. (Tom tekrar inler, Laura özür

diler, gibi kardeşine gülümser, sesine bir tutukluk gelir.) Annem, evde kalmış ihtiyar kız olacağımından korkuyor.

(Sahne, Sırça Biblolar müziği ile kararır.)

(Sahne II)

"Laura hoşlandığın bir kimse olmadı mı hiç?"

(Sahne karanlıktır. Perde mavi güller görüntüsü ile aydınlanır. Laura, yavaş yavaş belirmeye başlarken perde kararır. Müzik kesilir. Laura, pençe ayaklı bir masanın yanında sedef kakmalı zarif bir işkemlede oturmaktadır. Üzerinde, sabahlıklarda kullanılan leylâk renginde kadife bir entari vardır. Saçları bir çember kurdele ile bağlanmıştır. Biblo koleksiyonunu yıkamakta ve parlatmaktadır. Amanda yanın merdiveninde görünür. Ayak sosunu işitince, Laura solusuz kalır, acele ile içinde oyuncakları bulunan taşı bırakır ve dactilo makinası şemasi önünde oturarak bityülenmiş gibi bakar. Amanda'ya bir hal olmuş gibidir. Sahanlığa tırmanırken bung yandan okuruz. Tasalı, ümitsiz, şaşın bir hali vardır. Sirtında kürk taklidi yakalı, ucuz, kadife taklidi kumaştan bir manto vardır. Başında 1920'lerde giyilen beş altı senelik uğubot bir kloş şapka, elinde nikel tokalı, markalı, parlak, siyah deri kaplı bir çanta. Tam takım giyinmiştir; Yardım Sevenler Dernegi'ne giderken ki gibi.

İçeri girmeden evvel kapı aralığından bakar. Dudaklarını büzer, gözlerini açar ve yuvaları içinde döndürür, başını sallar. Sonra yavaşça kendini içeri bırakır. Laura, annesinin yüz ifadesini görünce sınırlı olarak elini dudaklarına götürür.)

LAURA - Merhaba anne, ben de şimdi- (Duvarda asılı olan şemaya doğru sınırlı bir hareket yapar. Amanda kapalı kapıya yaslanarak Laura'ya gatra ugramış bir ifade ile bakar.)

AMANDA - Hala mı yalan! Hala mı? (Yavaşça şapkasını, eldivenlerini çıkarır, tatlı, istirabına katlanmış bir ifade ile yere bırakır-biraz rol kesiyordur.)

LAURA - (Titreyerek) Yardım Sevenler Toplantısı nasıl geçti? (Amanda yavaşça çantasını açıp küçük bir mendil çıkarır, nازikane silker, hafif hafif dudaklarına sonra burun deliklerine dokundurur.) Yoksa toplantıya gitmedin mi, Anne?

AMANDA - (Ancak işitilir bir sesle) Hayır. -Hayır. (kendini biraz daha zorlayarak.) Oraya gidecek gücü bulamadım kendimde. Daha doğrusu cesaretimi kaybettim. Ver yarısın içinde kalayım istedim. (Yavaşça duvara gider, daktilo klavye şemasını indirir. Bir an önünde tutar, mahzun mahzun bakar-sonra dudaklarını isırır ve kartonu ikiye yırtar.)

LAURA - (Hafifçe) Ne正在做 Anne? (Amanda aynını Gregg çetveline de tatbik eder.) Anne, ne oluyor?

AMANDA - Ne mi? Ne mi oluyor? Senin yaşıń kaç, Laura?

LAURA - Biliyorsun ya Anne!

AMANDA - Ben seni yetişkin biri sanırdım, Ama aldanmışım. (Yavaşça divana doğru gider, kendini bırakır ve gözlerini Laura'nın gözlerine diker.)

LAURA - Anne, lütfen, öyle bakma yüzüme. (Amanda gözlerini kapar, başını öne eğer. 10'a kadar sayın)

AMANDA - Ne yapacağımız, istikbalimiz ne olacak? (10'a kadar sayın)

LAURA - Bir şey mi oldu, Anne? (Amanda, derin bir nefes alır, tekrar mendilini çıkarır, hafif darbelerle yüzünü kurular.) Anne, söyleşene ne oldu?

AMANDA - Birazdan geçer. Bir sille yedim de (5'e kadar sayın) -hayattan...

LAURA - Anne, ne oldu ise anlatıacam bana.

AMANDA - Bildiğin gibi, bugün Yardım Sevenler Derneğinde ki yeni vazifeme başlıyacaktım. (Görüntü: Daktılolar ordusu) Geçerken senin mektebine de uğradım. Hem soğuk alımı olduğunu habur vereyim, hem de derslerindeki muvaffakiyetin hakkında ne düşündüklerini öğreneyim demistiim.

LAURA - Yaaa!

AMANDA - Daktilo hocasını buldum ve "Laura'nın annesiymi" diye takdim ettim kendimi. Seni hatırlıယamadı. "Wingfield mi" dedi. "Bizde kayıtlı bu isimde bir talebe yok. Onu inandırmaya çalıştım ki Ocak ayının başından beri derslerime devam ediyorsun. "Ha yoksa" dedi "o deli gibi utangaç kızdan mı bahsediyorsunuz? Bir kaç gün geldikten sonra bir daha uğramadı idi." "Hayır" dedim. "Benim kızım Laura, altı haftadan beri her gün muntazaman mektebine devam etmiştir." "Misade eder misiniz?" dedi. Yoklama defterimi çıkarıp senin ismini baltı. Orada bütün gelmediğin günler tek tek işaretlenmişti. Sonra da devamsızlığın yüzünden seni kayıttan düşmüştelerdi, gözlerimle gördüm. Ama yanlışlık yine de "Hayır bir olmalı, bir isim karışıklığı filan" diye israr edip durdum. O "Hayır" dedi "şimdî gayet iyi hatırlıyorum. Elleri o kadar titrerdi ki yanlış tuşlara basardı. Verdiğimiz ilk, süratli yazma testinde fenalaştı, midesi bulandı onu tuvalete kadar taşıdilar. Ve o günden sonra da bir daha gözükmeli. Bir kaç kere evine telefon ettik fakat cevap veren olmadı". Anlaşılan ben o mağazada çalışırken aradılar, ona buna bir şyler satmaya çalışırken - Ah, kendimi öyle zayıf hissettim ki dizlerimin bağı çözüluverdi. Oracığa göktüm. Bir bardak su getirdiler. Elli dolar mekteb taksidi, planlarımız, ümitlerim, senin için kurduğum hayaller hepki bir anda uçtu gitti. (Laura uzun bir iç çeker, acemice ayağa kalkar. Gramafonun yanına gidip kurgusunu kurar) Ne yapıyorsun?

LAURA - Hiiç. (Gramafonun kolunu bırakır, yerine döner.)

AMANDA - Laura, mektebe gidiyorum diye çıkışın nereye gidiyordun?

LAURA - Dolaşıyordum.

AMANDA - Doğru söyle!

LAURA - Doğru söylüyorum. Sadece dolaşıyordum.

AMANDA - Dolaşıyor muydu? Bu kişi kıyamette mi? O ince mantonla zatürrec olmak için mi? Nereklere gidiyordun. Laura?

LAURA - Neresi olursa, çoğu zaman parka.

AMANDA - Parka mı? Niem de hasta hasta.

LAURA - Ne yapayım anne. (Görünüşü: Parkta kış manzarası) Geri dönmek daha zor geldi bana.

AMANDA - Demek, hergün, sabahın yedi buçukundan akşamın beş'ine kadar parkta dolaşıyordun ha?

LAURA - Gözünüzde büyütmeyin o kadar. Bazen de ısrınmak için kapalı bir yer buluyordum.

AMANDA - Nasıl yanı?

LAURA - Sanat müzesine gidiyordum. Sonra Hayvanat Bahçesinde kuşların olduğu yere. Penguenleri muntazaman ziyaret ettim. Bazen de yemek yemiyor, parası ile sinemaya gidiyordum. Hani o mücevher kutusu dedikleri tropikal bitkiler yetişirilen çamılı köşk var ya, son zamanlarda oraya dadanmıştım.

AMANDA - Bütün bunlar sırf beni aldatın diye, öyle mi? (Laura yere bakar) Ama niye?

LAURA - Anne, sen üzgün oldugun zaman yüzüne öyle açık bir ifade geliyor ki, dayanamıyorum. Müzedeki Meryem Ana tasviri gibi. Baktıkça...

AMANDA - Sssst!

LAURA - ... Tahammül edemiyorum.

(Sükut: Yayılı sazlar fisıldar) (Perdedeki Görüntü- Yoksullğun kayması)

AMANDA - (Ümitsizce elindeki çanta ile oynayarak) Ne yapacağız? Böyle hayatımızın sonuna kadar? Köşemizde oturup gelen gençnleri mi seyredeceğiz? Yoksa Sırça Biblolarla ~~mi~~ aldatacağınız? Kendimizi? Ya da babanın bıraktığı o eski plakları dinleyeceğiz de bizi nasıl terkedip gittiğini mi hatırlayıp sizlanacağız hep? iş sahibi olamayacağız, bundan vazgeçecek. Çünkü çalışmamıda bulantısı veriyor. (Bezgin ve bikkin güler) Öyleyse hayat boyu ele güne muhtaç olmaktan başka çıkış yol var mı? Evlenmemiş, çalışmayan kızların akibetini iyi bilirim ben.. Güneyde böylelerini çok gördüm: Kız kardeş kocasının ya da ağabey karısının onur kırıcı patronluğunda, fare

kapımı odaşında, varlığımı güç katlanılır ihtiyar kızlar olarak, bir akıbabadan ~~çığrına~~, zoraki bir ümit içinde, hanadı kırık yavru kuşlar gibi transfer edilip, yoksullüğün kayınığını yiyecek ömrü tüketmek... Bizim de sonumuz böyle mi olsun istersin? Ama bu gidişle başka türlü de olmayacak, yemin ederim. Pek parlak değil ha, ne dersin? (Laura sinirli sinirli ellerini oğusturur.) Hoşlandığın bir kimse yok mu hiç?

LAURA - Vardı. Bir zamanlar.. (Kalkar) Geçenlerde resmini buldum.

AMANDA - (Alaka ile) Sana mi vermişti?

LAURA - Hayır okulun yıllığında gördüm.

AMANDA - (Hayal kırıklığı) Yaaa! Talebe demek-

(Perdedeki Görüntü: Jim Higschool öğrencisi- elinde bir gümüş kupa)

LAURA - Evet. Adı Jim idi. (Laura masanın üstünden kalın Yillik'i alır.) İşte bak. Perzance korsanlarında.

AMANDA - (Dalgın) Nerde?

LAURA - Canım, son sınıfın oynadığı operet, Ponzance Korsanları. Çok güzel sesi vardı. Toplantı salonunda benden iki sıra önde otururdu. Pazartesi, Çarşamba ve Cuma gülhori. İşte burada münazara yarışmasında kazndığı gümüş kupası ile. Ne güzel güliyor, değil mi?

AMANDA - (Dalgın) Belli, hayatından memnun.

LAURA - Beni "Blue Roses" diye çağırirdi. Hih: Mavi Güller.

(Görüntü: Mavi Güller)

AMANDA - O da niye?

LAURA - Hani zatülcempton evde yatmıştım ya? Okula dönüşme "Neden gelmedin, hasta mı idin?" diye sormuştı. Ben de Zatülcemp "Pleurosis" geçirdim demiştim. O, "pleurosis"! "Blue Roses" anlamış olacak ki o günden sonra beni, hep "Merhaba, Mavi Gül" diye çejirmaya başlamıştı. Konuştuğu kızı pek begenmezdim. Adı Emily Meisenbach idi. Emily okulun en sık giyinen

kızıydı ama bana, hiç te samimi bir insan intibakını vermedi. yıllığın

"Özel Hayat" bölümünde nişanlı oldukları yazılı. Altı yıl evvel. Şimdi evlenmişlerdir herhalde.

AMANDA - Meslek sahibi olmayan kızlar gözünü açıp iyi bir koca bulmalı. (Tekrar canlanarak yerinden dojurulur.) İşte sana da böyle bir koca lazım, kızım!

LAURA - (Güvensiz, şüpheli bir kahkahâ atar, hemen bir sıra oyuncağına uzanır.)
Ama, Anne-

AMANDA - (Duvardaki fotoğrafı doğru yürüür.) Ne aması?

LAURA - Ben topalim.

(Görüntü: Beyaz Perde)

AMANDA - Sağmam! Ah, Laura sana kaç defa söylediğimi. Alma o kelimeyi ağızına diye. Sonra niye topal olacaktığın, sadece hafif bir aksaklık var ayağında o kadar. Hem az bir kusuru olan insan başka moziyetleri ile bunu örtmesini bilmeli, biraz canlılık, biraz cazibe yeter. (tekrar fotoğrafa döner) Babanda fazlası ile mevcut tek şeydi cazibe.

(Tom kuliste kemanlara bir işaret çaktı. Sahne müzikle kararır.)

(Sahne III)

(Perdedeki Yazı: Fiyaskodan sonra)

(Tom, yangın mordivenin sahanlığından konuşur.)

TOM - Ticaret Lisesindeki ~~Fiyaskodan sonra~~, Laura'ya koca bul/^{Mak} kaygusu annemin hesaplarında ağırlığını daha da artırdı. Bir tutku haline geldi. Laura'yı isteyecək olan müstakbel damadın ^{hayali,} küçük dairemizde kol gezmeye başladı.

(Görüntü: Elinde çiçeklerle bir delikanlı)

Bu hayal, tasvir veya umidin, ne derseniz deyin, zikredilmediği, kendisinden bahsedilmediği geceler çok enderdi. İma dahi edilmemiş olsa, onun varlığı, annemin düşünceli bakışında, kız kardeşimin ürkük, utangaç tavrında hissedilirdi. Annem işi oluruna bırakılanlardan olmadığı için tasarladığı

yönde emin adımlarla yürümeye başladı. Kış geçişi bahar gelince, anhomin, yuvaya çeki düzen vermek ve yavru kuşu palazlandırmak için páraya ihtiyacı olduğundan telefonun başına oturmuş, "Ev hanımının arkadaşı" filan gibi bir takım moda mocmuları vardır ya- Hani şu, seri halinde turunc memeli, fidan boylu, ince belli, dolgun kalçalı, süzgün gözlü, mermī vücutlu heykel gibi kadınlara ait tefrika romanları neşreder- İsto bu dergilere abone kaydettirmek için müthiş bir kampanyaya girişmiş, sağa sola telefonlar yağıdırıyordu.

(Görüntü: Moda mocmuasının kapağı)

(Amanda elinde uzun kordonlu bir telefonla girer, Los sahnede ışık üstüne vurur.)

AMANDA - Siz misiniz Ida Scott? Ben Amanda Wingfield! Geçen pazartesi günü Yardım Sevherler Toplantısında gözümüz hep sizi aradı. Kendi kendime "Galiba gene sinüzit ağırları depresti kadıncağızın" dedim. Nasıl? Sinüzitiniz nasıl? Vah vah vah! Allah yardımıcınız olsun! Vallahi sizde peygamber sabrı var. Ha, aklımı gelmisen söyleyeyim. Senin abonen bitmek üzere. Canım "Ev hanımının arkadaşı" var ya, unuttun mu? Evet, bir sayı sonra bitiyor şekerim. Tan da Bessie Mac Hopper'in o heyecanlı romanı tefrika edileceği sırada. Ah şekerim, muhakkak okumalısın, kaçırılacak gibi değil. Hatırlar misin "Rüzgar Gibi Geçti"yi. Nasıl ortaklı birbirine katılmıştı. Okumayanlar nasıl ayıplanıyordu. Scarlet O'Hara adı nasıl herkesin dilinde idi. İşte bu da, kritiklere göre, "Rüzgar Gibi Geçti" kadar güzelmiş. Buna, harp sonrası "Rüzgar Gibi Geçti" si diyorlar. Ne? Yanıyor mu? Ah, şekerim, yanmasın. Bir kuş git çıkar firından, ben beklerim. Hay Allah, kapattı galiba!

(Kararır.)

(Perdedeki Görüntü: Çok umrundaydı İngiliz İskarpinleri)

(Sahne aydınlanmadan önce Tom ve Amanda'nın gergilerin gerisinde kavga ettikleri duyulur. Önlöründe Laura, elleri kapatılmış, panik halinde durur. Bu sahne süresince Lauma'nın üzerinde parlak ışık vardır.)

TOM - Tanrı hakkı için-

AMANDA - Saklı o kelimayı-

TOM - Ne yapmakı istiyorsun!

AMANDA - Kullanayım deme-

TOM - Ahhhhhh!

AMANDA - Benim öndən. Aklını mı kaçırdın?

TOM - Öyle, doğru. Kaçırdım.

AMANDA - Söyledi, söyle, nə var senin ha- budala!

TOM - Yok! Hiç bir şeyim yok.

AMANDA - Bağırmaya öyle!

TOM - Benim, söyleyeceğim hiç bir şeyim olamaz. Her şey-

AMANDA - Bağırmaya dedim.

TOM - Dün kitapları alıp götürmüştün. Ne hakla-

AMANDA - Evet, o borbat romanı kütüphaneye iade ettim. O zır deli horifin deli saçması pis kitabı. (Tom kabaca güller) Hastalıklı dimağların bu tür faaliyetlerine mani olamam, biliyorum- (Tom daha kaba güller) Ben de böyle çirket şeylerin evime getirilmesini istemiyorum, anladın mı? Buna müsade etmeyeceğim, etmeyeceğim, anladın mı?

TOM - Sonin övin ha! Kiravı kim veriyor? Kim çalışıyor eşek gibi? Mecburum değil mi size-

AMANDA - (Hafif ince giylikla) Susacak misin sen!

TOM - Tabii, tabii susmaliyim. Ben sadec-

AMANDA - Şimdi söylececsin boni-

TOM - Yoo, dinleyemem artık. (Gergileri hırsla açar, geri tarafa kızıl, dumanlı bir ışık vurur) (Amanda sağında bigudiler, sırtında kendisine bol gelen,

vefasız Mr. Wingfield'in eskimis burnuzu, dikey duran bir daktilo ve karmakarışık dosya kajitları, portatif kanatlı masanın üzerinde durur. Amanda hafifinde kavgayı bastırmıştır. Yerde bir sandalye yatar. Kızgın gölgeleri tavanı akseder)

AMANDA - Dinleyecoksın Beni-

TOM - Hayır, dinlemeyeceğim, gidiyorum!

AMANDA - Çabuk içeri gel-

TOM - Gidiyorum! Gidiyorum. Çünkü artık-

AMANDA - Sana, buraya gel diyorum, Tom Wingfield! Söylediğlerim bitmedi.

TOM - Ahh! Canım de-

LAURA - (Çaresizlik içinde) Tom!

AMANDA - Boni dinleyeceksem, edepsizlik istemem. Sabrımı taşırma.

TOM - (Annesine doğru ilerler) Beni ne sanıyorsun, sen? Benim de taşacak bir sabrım yok mu, anne? Biliyorum, biliyorum, umursamıyorsun, benim de hayatı yapmak istedim başka şeyler olduğunu, anlamıyorsun. Ama hiç olmazsa kabul et. Yaptıklarımla, yapmak istediklerim arasındaki farkı anlamaya çalış. Sanıyor musun ki-

AMANDA - Utanılacak şeyler yaptığıni sanıyorum. Davranışlarının sebebi bu. Senin her gece sinemaya gittiğine inanmıyorum bir kere. Hiç kimse öyle her gece sinemaya gitmez. Akılda başında hiç kimse gece yarısı sinemaya gidip te sabaha karşı yalpa vura vura, bir manyak gibi kendi kendine söylene söylene eve dönmez. Üç saatlik uyku ile işe gidiyorsun, sersem sepet. Hah, hayır bekle o işten. Oylum, senin halin harap!

TOM - (Bağırrarak) Ne olacak halim harap işte!

AMANDA - Peki bu halde no hakkın var? Ne hakla işini tehlikeye atıyorsun? Senin yardımın olmadan geçinebileceğimizi mi-

TOM

- Sen bana baksana! Herhalde o Allahın cezası mağazadır, her Allahın günü çalışmaktan hoşlandığımı sanmıyorum sunur. (ufak tefek annesinin tepesinden hiddetle) Pek umurumdaydı İngiliz İskarpinleri! Ne yani! Ömrünün kapısı yıllarını, dört bir yanı solotex/o izbe yerde, floresan ışıkları altında mı geçireceğim sanıyorsun? Neden bahsediyorsun sen. Biliyor musun her sabah ne diliyorum. Keşke biri, alnimin ortasından beynimi dağıtsa da her Allahın günü o murdar yere gitmekten kurtulsam. Ama yine de gidiyorum işte. Her sabah gelip te bağırmıyor musun o Allahın tezasi "Hadi kalk artık" diye. Bütün cinslerim başına tüşüşüyor. Ah! "Ölüler ne kadar mutludur" diyorum kendi kendime. Ama gene de kalkıyorum. Ayda altmış beş dolar için, bütün hayallerimi giğneyip gene de gidiyorum. Ve sen de kalkmış bencilliğimden dom vuruyorsun ha! Kendimden başka kimseyi düşünmediğimden. Anne, Anne! Eğer ben, sade kendimi düşünmiş olsaydım şimdiden kadar çoktan gitmiş olurdum.. dünyanın öbür ucuna... (Babasının resmini işaret ederek) Onun gibi. (Annensinin önünden geçip gitmek ister, Amanda onu kolundan yakalar) Birak kolumu, Anne!

AMANDA

- Nereye gidiyorsun?

TOM

- Sinemaya.

AMANDA

- Yalan söyluyorsun!

TOM

- (Annensinin üzerine yürüür. Amanda ufacık kalır yanında, soluyarak geriler)

Pekâlâ öyleyse! Esrar tekkesine gidiyorum, iyi mi? Keşlerin kopuklarının, haydutların batakhancasına.. Hogan çetesine girdim kiralık katil olmak.

Keman kutusunda taşıyorum makineli tüfemi. Bir dizi randevu evi

işletiyorum. Bana canavar diyorlar: Canavar Wingfield. Çiftçilik hayat

sürüyorum: gündüzleri âilelâde, namuslu bir tozgâhtar, geceleri gangsterler kralı. Kumrahanelerde servetler eritiyorum. Tek gözüm bir korsan bağı gibi bağlı. Bezen takma büyük bezen favori kullanıyorum. Vurguna çıkışır haraca kestiğim zamanlar bana -El Diablo- İblis diyorlar. Ah, daha anlatsam sana

dinamik
Dynamique - dynamique
dinamika

gözünde uyku girmez. Düşmanlarım bu evi dinamitlemek için tetikler. Bir gece topumuzu havaya uçuracaklar. İkimiz de rahatlayacağız. O zaman sen de bir süpürge sopasına atlayıp on yedi talibinle beraber Blue Mountain'i aşarsın artık. Seni çirkin -gevoze- moruk, cadı... (Sinirden beceriksizce sağa sola saldırır, paltosunu kapar, kapiyi ardına kadar açar. Annesi ve kızkardeşi gözleri faltaşı gibi onu soyrederler. Giymek isterken kolu paltosunun yenine takılır. Kolunu tekrar hırsla ve homurdanarak giymek, isterken palto omuz başından söküür. Paltoyu çıkarttığı gibi atar. Palto Sırça Bibloların durduğu rafa rastlar, bir şangırtı kopar. Laura yaralanmış gibi çıplık atar.)

(Musiki: Sırça Biblolar)

LAURA - (Açıklı tiz bir sesle) Benim sırgacıklarım! (Elleri ile yüzünü kapar, yana döner, Amande hala "çirkin cadı" lafinin şaşkınlığından uyanamamıştır. Kazanın pek farkında doğildir. Derken konuşur..)

AMANDA - (Kötü, karanlık bir sesle) Seninle konuşacak değilim- af dileyinceye kadar! (Ön tarafa geçer, gergileri kapatır. Tom ve Laura başbaşa kalırlar. Laura dolabin rafına dayanmıştır. Yüzü aksi istikamete çevriktir. Tom aptal aptal Laura'ya bakar, sonra dolabin yanına gider, kırılan biblolari toplamak üzere dizlerinin üstüne çöker, ikide bir sanki bir şey söyleyecekmiş gibi Laura'ya bakar. Konuşmak ister ama ağızından laf çıkmaz)

(Sırça Biblolar müziği ile sahne kararır.)

(SAHNE IV)

- (İçerisi karanlıktır. Ara sokakta soluk bir ışık. Tok sesli kilise çanı saat beş'i vurmaya başlar. TOM ara sokağın öbür başından görünür. Her çan vurusundan sonra elindeki kaynana sırlıtlısını bir kere döndürür. Sanki Tanrı'nın sarsılmaz gücü ve ululuğu karşısında insanoğlunun boşuna çırpinmasını ifade ediyor. Bu zırıltı ve yalpa vurarak yürüyüşü TOM'un sarhoş olduğunu gösterir. Yangın merdiveninden sahanlıkta doğru bir kaç basamak tırmanmışken evin içi aydınlanmaya başlar. LAURA gecelikle görünür, ön odadaki TOM'un boş yatağına bakar, TOM, kapının anahtarını ararken ceplerinden olur olmaz şeyler çıkarır; bir deste cinema biletini koçanı, bir boş şişe vs. Nihayet anahtarı bulur, ama tam deliğe sokacak iken anahtar elinden düşer. Bir kibrit çakar ve kapının dibine eğilir.)

TOM - (Acılı) Ufacık delik-anahtar da bula bula- (Laura kapıyı açar)

LAURA - Tom! Ne yapıvorsun orada?

TOM - Bir kapı anahtarı arıyorum.

LAURA - Nerdevdin bu vakte kadar?

TOM - Sinemada.

LAURA - Bu vakte kadar mı?

TOM - Program uzundu. Greta Garbo'nun bir filmi vardı sonra bir mikimaus, dünya haberleri, reklamlar, gelecek program. Sonra arada org solosu. Bir de Süt-Vakfı için para toplayan şışman bir kadınla teşrifatçı birbirlerine girdiler.

LAURA - (Safiyetle) Hepsini seyretmen şart mıydı?

TOM - Tabii. Haa, bak unutuyordum. Bir de atraksiyen vardı:
Hokkabazlar Kralı Malvolio. Ne numaralar yaptı, görecektin.
Sürahiden /sürahive su boşalttı. Su evvela sarao, sonra bira, daha
sonra viski oldu. Viski idi bilivorum çünkü ben gittim iki
dafasında da tatmak için. Halis Kentucky Straight Bourbon.
Çok eli açık adamdı. Herkese hedİYE dağıttı. (Cebinden
bulacalı, alacaklı ebem kuşağı renginde bir kaşkol çıkarır) Bana da
bunu verdi. (Onun sihirli mendili. Al senin olsun, Laura.
Bunu bir kanarya kafesi üstüne attın mı altından bir kavanoz
dolusu mercan balığı çıkıyor. Mercan balığı kavanozunun
üstüne ört, çektin miydi pirrr kanaryalar havalandıyor..
Fakat en esaslısı tabut numarası idi. Onu bir tabuta kapatıp
üstünden civiledik. Bir tek civiyi bile sökümeden hooop
tabuttan dışarı çıktı. (İçeri girmiştir) Bu numarayı öğrensem
benim de işime yarar muhakkak. İçinde bulduğum durumdan
kurtulmak için..(Kendini yatağa atar ayakkabılarnı
çıkarmaya başlar)

LAURA - Tom- Ssssss!

TOM - Né var?

LAURA - Annemi uvandıracaksın.

TOM - Fena mı? Bir kerecik de o uyansın. Her sabah beni
kaldırırken iyi idi, değil mi? (Oflayarak yatağa uzanır)
Bilivorsun tabutun içine girip civilemek için pek akilli
olmaya lüzum yok. Ama tek civiyi sökümeden dışarı çıkmayı kim
başarmış şimdiye kadar, ha? (Buna bir cevapmış gibi BABA'nın
sırıtan fotoğrafı aydınlanır)

(Sahne kararır)

(Hemen ardından: Kilise çanının 6'yi vurduğu duyulur,

Altıncı vuruşta AMANDA'nın odasındaki çalar saatin sesi

duyulur, ez sonra Amanda'nın başırdığı iştilir. "Hadi kalk, bazırın, Laura söyle kardeşine kalkıp hazırlansın.)

TOM - (Ağır ağır doğrularak) Kalkacağım, kalkacağım ama artık kaldırıramayacağım bu hayatı.. (İşık artar)

AMANDA - Laura, kardeşine söyle kahvesi hazır! (Laura ön odaya geçer)

LAURA - Tom! Saat yediye gelivör. Annemi öfkelendirme. (Tom kardeşinin yüzüne alik alik bakar) Tom, annemle konuş, barış onunla. Af dile ne olur!

TOM - Benimle konuşmayan o. Darginliği kendi çıkardı.

LAURA - Bir af dile hele! Bak nasıl barışacak.

TOM - Bana dargin olması-bir facia mı yanı?

LAURA - Ne olur Tom? Ne olur?

AMANDA - (Mutfaktan seslenir) Laura, dedığımı yapacak mısın yoksa givinip kendim mi çıkayımlı?

LAURA - Şimdi, şimdi. Paltomu giyiyordum. (Titrek, sinirli hareketlerle biçimsız bir fötr geçirir başına ve yalvaran bakışlarla Tom'a bakar. Paltosunu kapar. Bu, annesinden bozulmuş, kolları Laura'ya kısa gelen bir paltodur) Tereyağ alacağım. Başka?

AMANDA - (Sahneye girer) O kadar. Söyle hesaba yazsinlar.

LAURA - Anne, böyle devince fena surat asıyor bakkal.

AMANDA - Canımızı alacak değil a! İğ Mr.Garfinkel'in surat asmasına kalsın. Kardeşine söyle, kahvesi soğuyor.

LAURA - (Kapıda) Dediğimi yapacaksın değil mi, Tom, yapacaksın?

AMANDA - Gidiyor musun, gitmiyor musun?

LAURA - (Dışarı koşarak) Hemen anne, hemen! (Derken bir çiglik atar. Tom fırlar, kapıya koşar. Amanda heyecanla içeri girer. Tom kapıyı açar)

TOM : Laura!

LAURA : - Yok bir şey, Ayağım kaydı. Ama bir şey olmadı.

AMANDA : - (Laura'nın arkasından endişe ile bakarak) Şu yangın
merdiveninde biri düşüp te bir tarafını kırarsa ben bilirim
yapacağımı. Mal sahibinin son meteliğine kadar almazsam bana
da Amanda Wingfield demesinler! (Kapıyı kapar, darginliğini
hatırlayarak öbür odaya gecer). (Tom halsiz, içeri girerken,
annesi ona arkasını döner, bodrum aydınlığının kasvetli
penceresi önünde dikilir. Yüzüne vuran ışık, bir Daumier
resmindeki gibi, yüzündeki yaşlı ve çocuksu ifadeyi keskin
ve alaycı hatları ile ortaya çıkarır.)

(Müzik Fonda, Ave Maria)

(Tom yan gözle bön bön annesine bakar ve masanın başına
çöker. Kahve kaynar sıcaktır. Bir yudum alır. Soluyarak
fincana püskürtür. Amanda, Tom'un soluması üzerine nefesini
tutar ve yarımdöner. Sonra kendini tutar, tekrar pencereye
döner.)

(Tom kahvesini üfler, yan gözle de annesine bakar. Amanda
boğazını temizler. Tom boğazını temizler. Kalkmaya hazırlanır.
Tekrar çöker, başını kaşır, tekrar boğazını temizler. Amanda
öksürür. Tom fincanını iki eli ile kaldırır ve bir müddet
fincanın üst köşesinden annesine bakar. Sonra yavaşça
fincanı bırakır, acemice ve tereddütle iskemlesinden kalkar)

TOM : - (Boğuk bir sesle) ANNE! Beni-Affedersin Anne! (Amanda hızlı
nafes alır. Yüzünde grotesk bir ifade, çocuk gibi ağlamaya
başlar) Sana söylediğim seyler için üzgünüm. Anne! Bütün
dediklerimi seni alıyorum.

AMANDA : - (Hıckirarak) Büyüüt, yetiştir, hayatını vakfet. Karşına
geçip "cadı" desin, meğer çocuklarımı kendime düşman etmişim.

TOM -- Olur mu öyle şey!

AMANDA - Halimiz ne olacak dive gřzüme uyku girmiyor. Asabım çok bozuk.

TOM - (Tatlılıkla) Biliyorum.

AMANDA - Bunca yıl, bir başına çırplıdım durdum. Sen benim sağ kolumnsun. Sakın azmini kaybetme, boşça çıkışma ümitlerimi.

TOM - (Tatlılıkla) Çalışıyorum, Anne!

AMANDA - (Büyük bir şevkle) Çalışırsan müvaffak olacaksın(bu düşünce ile adeta nefessiz kalır) Öyle değil mi? Kabiliyetli çocuklarınınız-ikiniz de- üstün vasıflarınız var. Farkında değil miyim sanıyorsunuz? Öyle -iftihar ediyorum ki. Bilsen- halimizden duacı olmak için o kadar sebep var fakat- söz ver bana oğlum!

TOM - Ne için Anne?

AMANDA - Söz ver oğlum-ayyaş bir adam olmayacağına!

TOM - (Sırıtarak ona döner) Ayyaş bir adam olmayacağı, Anne!

AMANDA - Bu beni çok korkutuyor. Bazan içivorsun zannediyorum da. Sana bir tabak muhallebi getireyim mi?

TOM - Yalnız kahve içeceğim, Anne!

AMANDA - Ün kurabiyesi ister misin?

TOM - Hayır, hayır, Anne! Kahve içeceğim, sadece.

AMANDA - Ama bütün gün aç açına çalışılır mı oğlum? Yavaş iç-daha on dakikan var. Kaynar kavnar içilen şeyler mide kanseri yapar. Süt koy içine.

TOM - Hayır, mersi.

AMANDA - Soğutmak için.

TOM - Hayır, hayır teşekkür ederim. Sade seviyorum.

AMANDA - Biliyorum, Ama miden için iyi değil. Sıhhatimize iyi bakmamız lazım. Zor günler geçiriyoruz. Birbirimize destek olmamızda gereklidir. Onun için diyorum ki-Tom-diyorum ki- kız kardeşini de onun için dışarı yolladım. Seninle bir şey konuşmak için. Af dilememeseydin bile vine konuşacaktım seninle. (Oturur)

TOM - (Tatlılıkla) Nedir Anne-benimle konuşmak istediğin?

AMANDA - Laura!

(Tom, fincanını yavaşça masaya bırakır)

(Perdedeki GÖRÜNTÜ: "LAURA")

(Müzik "Sırça Biblolar")

TOM - Hımmmm! Laura ha!

AMANDA - (Koluna eliyle dokunarak) Biliyorsun Laura'nın halini. Sesi çıkmıyor ama sessiz ırmak derin olur her seyin farkında-
arpacı kumrusu gibi düşünceli. (Tom bakışlarını yukarı kaldırır) Geçen gün içeri girdiğimde ağlıyordu.

TOM - Neden?

AMANDA - Senin için ağlıyormuş!

TOM - Benim için mi?

AMANDA - Burada mutlu olmadığını düşünüyormuş.

TOM - Nerden biliyormuş?

AMANDA - Her şeyi nasıl biliyorsa öyle. Sen de bu günlerde bir tuhafsin ya. Yoo, yoo tenkit için söylemiyorum. Yanlış anlama! Mağazadaki işinden hoşlanmadığın meydanda. Ama herkes hayatı bir takım fedakârlıklar yapıyor. Yapması da gerekli. Tom, Tom hayat kolay değil, hiç değil, Ama dayanmak lazım, İçimde öyle hisler var ki sana anlatamayacağım... Şimdiye kadar hiç bahsetmedim ama ben-babanıza aşktım.

TOM - (Tatlılıkla) Biliyorum, Anne!

AMANDA - Bakıvorum da sen de git gide ona benzemeğe başlıyorsun.
Gece eve geç gelweler-sonra-o gece, çileden çıktığın gece
sarhoşmussun! Laura, senin buradan nefret ettiğini söylüyor.
Onun için dışarı atıvormuşsun kendini, her akşam. Doğru mu
bu, Tom?

TOM - Hayır. Ama demin bana anlatamayacağın hislerin olduğunu
söyledin ya. İşte ben de öyleyim. Benim de sana
anlatamayacağım çok şeylerim var. Onun için saygı duyalım-

AMANDA - Fakat niçin Tom niçin hep böyle diken üstünde gibisin?
Nereye gidiyorsun geceleri?

TOM - Dediğim ya sinemaya.

AMANDA - Niye o kadar sık gidiyorsun sinemaya, Tom?

TOM - Çünkü ben maceradan hoşlanıyorum. Macera, işimde olmayan
sey- onun için ben de sinemaya gidiyorum.

AMANDA - Fakat Tom senin ki haddinden fazla-

TOM - Ben de macerayı haddinden fazla seviyorum.

(Amanda önce şaşırılmış sonra kırgın bir ifade ile bakar. Her
zamanki soruşturma havası esmeye başlavinca Tom da dik
kafalı, sabırsız tavrını takınır. Amanda gittikçe
titizlenir.)

(Perdedeki Görüntü: Korsan bayrağı çekmiş bir yelkenli)

AMANDA - Bir çok gençler macerayı kendi mesleklerinde bulurlar.

TOM - O gençler kundura mağazasında çalışmayıordur.

AMANDA - Dünya, mağazalar, bürolar, fabrikalar/çalışan gençlerle
dolu.

TOM - Hepsi de işverinde macera buluyor mu dersin?

- AMANDA - Buluyor ve bulmuyor. Herkes senin gibi macera delisi değil a!
- TOM - İnsanolu içgüdüsüne göre sevda canlısı, avcı ve savaşçıdır. Bunların hiç biri kundura mağazasında yok.
- AMANDA - Bana içgüdüden filan bahsetme. İnsan olan içgüdüsüne hakim olur. İçgüdü hayvanlara göredir. Dini bütün hıristiyanlar içgüdü ile filan uğraşmazlar.
- TOM - Dini bütün hıristiyanlar ne ile uğraşırular öyleyse, Anne?
- AMANDA - Yüksek şeyleler! İnsan aklının ve ruhunun şeyleleri ile! Sadece hayvanlardır içgüdülerine göre yaşayan! Umarım ki senin gayelerin maymunlardan, domuzlardan üstündür...
- TOM - Ya değilse?
- AMANDA - Hadi hadi alayın sırası değil. Hem canım seninle başka şey konuşacaktım.
- TOM - (Ayağa kalkar) Eh, vakit geldi.
- AMANDA - (Omuzundan bastırır) Otur biraz!
- TOM - Ise geç kalmamı istiyorsun herhalde.
- AMANDA - Daha beş dakikan var. Sana Laura'dan bahsedeceğim.
(Perdedeki yazı: Plânlar ve Tertipler)
- TOM - Pekâlâ! Ne olmuş Laura'ya?
- AMANDA - Onun için, artık plan yapıp, tedbir almanın zamanı geldi. Senden iki yaş büyük olduğu halde durumu eskisi gibi. Hala aynı minval üzere. Kapıp koyvermiş kendini gidiyor. Bu da çok korkutuyor beni, Tom.
- TOM - Hani ev kızı derler ya.. Laura'da onlardan olmalı.
- AMANDA - Olmaz öyle şey, Ama kocası ile oturur, o zaman anlarım.
- TOM - Ne dedin?

AMANDA - Ah, ah! Başına gelecekleri adımı bildiğim gibi iyi biliyorum. Korkum boşuna değil. Gitgide babana benziyorsun! O da aklına estikçe basıp giderdi. Sonra büsbütün terketti bizi. Dımdızlak kalakaldım. Deniz Ticaretten gelen mektubu görmedim sanma. Aklından geçenleri de biliyorum, aptal değilim. İsteğini yaparsın, yaparsın ama, senin yerini tutacak birini bulmadan olmaz.

TOM - Ne demek istiyorsun?

AMANDA - Sunu demek istiyorum ki, Laura, kendine bakacak birini bulmalı, evlenip kendine ait bir evde oturmmalı. O zaman istediğin gibi hür olup canının çektiği yere gidersin. Ama o zamana kadar kızkardeşine bakmaya mecbursun. Bana bakmasan da olur. Çünkü yaşlandım ben. Ama kızkardeşin genç ve bakıma muhtaç. Ticaret mektebine yazdırıldım-biliyorsun-hastalandı, kustu, Kilisedeki Gençlik Koluna götürdüm-Fivasko-ne o kimseyle konuştu, ne de kimse onunla. Şimdi bütün mesgalesi o cam parçaları ile oynayıp eski plâkları çalmak. Bir genç kıza yakışır hayat mı bu?

TOM - Pekiyi, ne yapmamı istiyorsun?

AMANDA - Bencilliği bırakmayı istiyorum! Hep kendini, hep kendini düşünmekten vazgeçmeni..

(Tom sıçrar, paltosunu alır. Bu kaba saba biçimde bir şeydir. Cebinden kulaklıklı bir kaset çıkarır)

AMANDA - Kaşkolun nerde? Yün kaşkolunu al! (Tom hırsyla kaşkolunu dolaptan çeker, boynuna örter, düğümler) Tom, sözümü bitirmedim daha.

TOM - Geç kaldım.

AMANDA - (Tom'u kolundan yakalayarak önce çok önemli bir şey söyley

gibi sonra mahçubiyetle) Mağazada yok mu söyle- mazbut bir arkadaşıń- .

TOM - Yok

AMANDA - Muhakkak vardır-bir iki..

TOM - Anne! (Bir jest yapar)

AMANDA - Hayatı düzenli-içki kullanmayan- öyle birini buluver- kızkardeşin için..

TOM - Ne dedin?

AMANDA - Laura için! Tanışsınlar! Ahbab olsunlar diye..

TOM - (Ellerini açarak) Hay Allaah!

AMANDA - Olur mu? (Tom kapıyı açar. Amanda rica ile) Olur mu Tom?
(Tom aşağı inmeye başlar) Tom, olur desene evladım!

TOM - (Seslenir) Olur, olur!

(Amanda tereddütle kapıyı kapar. Hem endişeli hem ümit vardır.)

(Perdedeki Görüntü: Bir Magazin Kapığı)

(Spot: Amanda telefon eder.)

AMANDA - Elle Cartwright siz misiniz? Ben Amanda Wingfield! Nasılsın şekerim? Böbreğin ne alemdə? (Beşe kadar sayın) Vah, vah, vah, vah! (beşe kadar sayın) Sende peygamber sabrı var şekerim. Vallahi öyle. Ha, aklima gelmişken söyleyeyim. Abonen gelecek sayıya bitmiş oluyor. Tam da çok heyecanlı yeni bir tefrika başlarken. Besuie Mac Hopper'in, kaçırılmak istemezsin herhalde. "Üç kişilik balayı" romanından sonra ilk eseri. Ne kadar enterasan ve esrarengizdi değil mi "Balayı". Ama bu yenisini için ondan da güzel diyorlar. Sofistike sosyeteyi ele almış bu sefer. Long Island'daki danslar, partiler, âlemlere ait.
(Kararır)

(SAHNE V)

(Perdedeki yazı: Müjde müzikle beraber kaybolur)

(Bir bahar günü akşam olmak üzeredir. Wingfield'ler akşam yemeklerini bitirmişlerdir. Amanda ve Laura, açık renk elbiseler içinde, alaca-karanlık olan arka sahnede sofrayı kaldırırmaktadırlar. Hareketleri bir dans veya ritüel'i andırır tarzda ve pervaneler gibi sessiz ve soluktur.)

AMANDA - (Tom öünden geçerken) Oğlum, senden bir ricam var.

TOM - Nedir?

AMANDA - Tara su saçlarını! Sana çok yakışıyor. (Tom, elinde bir akşam gazetesi divana çöker. Gazetenin manşeti kocamandır: FRANCO MUZAFFER!) Babanın özenilecek tek huyu vardı. Keske ona çekseydin.

TOM - Neymis o?

AMANDA - Kılığına, kıyafetine itinalı idi. Onu bir tek gün öyle sallapati görmedim. (Tom, gazeteyi yere atar, yangın merdivenine gider) Nereye gidiyorsun?

TOM - Sigara içmeye.

AMANDA - Iyice azittin bakıyorum. Günde bir paket sigara. Paketi on beş sentten.. ayda ne eder? 3 kere 15 ne eder, Tom? Hesapla da bak. Biriktirsen ne kadar çok para eder. Bu parayla üniversitede muhasebe kursuna yazılabilirsin. Bir meslek sahibi olabilirsin. (Tom orali olmaz.)

TOM - Sigara içeyim, daha iyi. (Sahanlığa çıkar, arkasından tel kapı hızla kapanır)

AMANDA - (Açık) İşin asıl feci tarafı da bu ya! (Amanda yalnız, kocasının resmine bakmak için döner)

(Dans müziği! "Bütün dünya güneşin doğuşunu bekliyor" "All the world is waiting for the sunrise")

TOM

- (Seyircilere) Sokağın karşısında "Cennet Dans Salonu" vardı. Bahar gelince akşamları, kapalı kapilar, pencereler açılır, etrafa müzik sesi yayılırdı. Salonda ışıklar bazan söner, sadece tavanın sarkan kristal küre ışıldardı. Yerinde yavaş yavaş dönen küre, dört bir yanına alâimisema ışınlardı salardı karanlıkta. Orkestra yavaş ve içli bir rita ile bir vals veya tango çalardı. Çiftler sokağa dökülür, külhanların, elektrik direklerinin gölgesinde öpüşürlerdi. Onlar da benimki gibi monoton ve macerasız geçen günlerinin acısını çıkarmaya özenirlerdi sanki. Oysa nacera ve değişiklik o yıl pusuda bekliyordu. Hitlerin karargahı üstündeki bulutlarda kümelenmiş, Chamberlain'in şemsivesinin kıvrımlarında gizlenmişti. İspanya'da iç harp vardı. Burada ise sadece vur patlasın, çal oynasın, cazlar, içkiler, danslar, barlar, sinemalar. Karanlıkta, tavandan, bir avize gibi sarkan seks dünyayı kısa ve aldatıcı alâimisema ışınlarına boğuyordu. Oysa bombardımanlardı bütün dünvada beklenen..

(Amanda, fotoğrafın önünden ayrılır, dışarı çıkar)

AMANDA

- (İçini çekerek) Bu sahanlık ta taraça yerini tutmuyor ya, neyse. (Basamağın üstüne gazete kağıdı yavar. Mississippi taraçalarından birinde bir salıncaklı koltuğa verleşivormuscasına, hanım hanımcık bir zarafetle basamağa oturur) Nedir o baktığın?

TOM

- Mehtap.

AMANDA

- Çıktı demek.

TOM

- Garfinkel'in dükkânı üstünden doğuyor.

AMANDA

- Ya, evet! Gümüş bir yay gibi. Niyet tuttun mu bari?

TOM - Tuttum.

AMANDA - Ne tuttun bakavım?

TOM - Sır.

AMANDA - Sır mı? Öyleyse ben de söylemiyorum. Benimki de sır.

TOM - Seninkini bilmek zor değil.

AMANDA - Maşallah, akımdan geçenleri okuyorsun demek!

TOM - Ne de sır küpüsündür hani!

AMANDA - Öyle ya, gizlim kapaklım vok. Söleyeyim bari niyetimi.

Kıymetli vavrularım için saadet ve muvaffakiyet diledim.

Her zamanki dileğim bu. Mehtap olsa da olmasa da..

TOM - Ben de sanmıştım ki Laura için.. Bir kismet çıkar diye niyet tuttum.

AMANDA - Ne lüzumu var bu lafin şimdî?

TOM - Camım benden, Laura için bir erkek arkadaş bulmamı isteyen sen değil misin?

AMANDA - Evet, kızkardeşin için, iyi bir çocuk varsa mağazada, eve getir demiştüm. Hem de bunu defalarca söyledim.

TOM - Hem de kaç defa.

AMANDA - Eeee?

TOM - Bir tane buldum.

AMANDA - Ne buldun?

TOM - Bir erkek arkadaş...

(Haber müzikle kutlanır) (Amanda ayağa kalkar)

(Perdedeki görüntü! Elinde bir buket çiçekle bir ziyaretçi)

AMANDA - Yani arkadaşlarından iyi bir delikanlıyı buraya mı çağırdın?

TOM - Hihi! Akşam yemeğine!

AMANDA - Sahi mi söyleyorsun?

TOM - Tabii!

AMANDA - Sen davet ettin o da kabul etti ha?

TOM - Evet.

AMANDA - Peki öyleyse-Pekâlâ. Bu -harika bir şey!

TOM - Sevineceğini biliyordum.

AMANDA - Kat'i mi yani?

TOM - Kat'i, kat'i.

AMANDA - Yakında mı?

TOM - Çok yakında.

AMANDA - Doğru söyle. Allah aşkına. Üzme beni.

TOM - Ne diyeyim istiyorsun?

AMANDA - Söyle bana, ne zaman geliyor?

TOM - Yarın.

AMANDA - Yarın mı?

TOM - Hıhı, yarın!

AMANDA - Fakat, Tom?

TOM - Ne var, Anne?

AMANDA - Yarın çok erken.

TOM - Ne için?

AMANDA - Hazırlık için! Ah, Tom, neden o saat telefon etmedin bana?

Şimdiye kadar dünya kadar iş gördük.

TOM - Telaşlanacak bir sev yok.

AMANDA - Ah, Tom, Tom tabii telaşlanırım. Öyle alel usul olmaz. Her

Teləşlənmıştu.

əlqəsliyən - deydiyi

əlyatlı - bəzəyi

sey mükemmel olmalı. Dur bakayım düşüneyim. Hemen harekete geçmeliyim, değil mi ya! Nereden başlamalı şimdi?

TOM

- Boşuna heyecanlanıyorsun.

AMANDA

- Sen anlamazsan. Misafiri bu mezbelelikte nasıl ağırlarız?

Gelinlik gümüşlerim parlatılacak, işlemeli örtüler temizleviciye verilecek, camlar silinecek, yeni perdeler asılacak. Bir sürü iş. Sonra üstümüze ne giveceğiz? Çiplak çıkacak değiliz ya!

TOM

- Anne, o çocuk için bu kadar zahmete değmez!

AMANDA - Sen ne bilirsin. Kızkardeşine gelen ilk misafir bu. Yazık, günah değil mi içcareye, hayatında ilk defa bir misafiri geliyor! İçeri gelsene biraz! (Tel kapıyı açar)

TOM

- Gene ne var?

AMANDA

- Sana soracaklarım var.

TOM

- Anne, işi bu kadar uzatacaksan, bırakalım. Söleyeyim çocuğa gelmesin.

AMANDA - Sakın böyle bir şey yapayım deme. Yerine getirilmeyen söz kadar kalp kırıcı bir şey yoktur. Ne yapalım, yalapsap bir şey uydururuz. Gel içeri! (Tom, homurdanarak arkasından gelir) Otur!

TOM

- Nereye oturacağımı da söyle bari.

AMANDA - Allahtan şu divanı yeniledik. Abajurun taksiti de bitiyor. Basma kılıfları da geçirdik mi tamam. Bir de şu duvar kağıdını değiştirebilsevdik. Delikanlının adı ne?

TOM

- O'Connor.

AMANDA - Yarın Cuma-tabii balık venir. Mayonezli Som balığı yaparız. Ne iş正在做？ Mağazada mı çalışıvor？

TOM - Tabii. Yoksa nereden-

AMANDA - Tom-içki içiyor mu?

TOM - Niye soruyorsun?

AMANDA - Baban içerdidi de?

TOM - Başlama yine!

AMANDA - Öylevsse-içiyor demek!

TOM - Benim bildiğim kadarı ile içmiyor.

AMANDA - İyice öğren şunu bir-emin olalım. İçkili adam istemem kızıma.

TOM - Hoppala, daha ortada fol vok yumurta yok. Kendi kendine gelin güvey oluyorsun.

AMANDA - SEN ANLAMAZSIN, Yarın kızkardeşinle tanışacak. Karakterini bilmem lazım. SARHOŞ KARISI olmaktadırsa evde kalması daha iyi.

TOM - Yarabbi sen bilirsin!

AMANDA - Ne oluyor?

TOM - (Öne doğru eğilir, fısıldavarak) Bir çok oğlan bir çok kızla tanışır, ama evlenmezler.

AMANDA - Zevzeklik etme, Tom. Alayı sırası değil. (Bir saç fırçası alır eline)

TOM - Ne yapıyorsun?

AMANDA - Kâkülüneni geriye yatıracağım. Delikanlıının işi ne mağazada.

TOM - (Fırça ile soru sual karşısında asık suratlı, oturur) Ambar memuru.

AMANDA - Epey mesuliyetli bir iş desene. Ah, Tom, ah, tahsilini tamamlasaydin sen de böyle bir iş bulurdun ya.. Maaşı ne kadar? Bir fikrin var mı?

TOM - Herhalde ayda seksen beş dolar alıvordur.

AMANDA - Pek külliyyetli sayılmaz. Ama gene de..

TOM - Benim aldığımdan virmi fazla.

AMANDA - Tahmin etmiştim, zaten, Fena değil, seksen beş dolarla, bir aile kit, kanaat geçinebilir.

TOM - Evet ama, Mr.O'Connor evli değil ki!

AMANDA - Evlenir bir gün. Bu gün değilse varın.

TOM - ANLIYORUM. Yine planlar, tertipler..

AMANDA - Senin gibi gerçeklere sırt çeviren insan görmedim. Biliyor musun ki göz açıp kapayıncaya kadar! istikbalı, haldiderken geçmişe mazi derler. O zaman pisman olursun ama, son pişmanlık ta fayda vermez.

TOM - İşte o zaman çok fena olur.

AMANDA - Oğlum, insan anası ile eşlenmez. Söyle bakayım, neydi çocuğun adı?

TOM - James O'Connor. D.si de Delaney yerine.

AMANDA - Hem ana hem baba tarafından İrlandalı, hem de içki içmiyor, ha! Olacak şey değil.

TOM - İstersen bir telefon edip soravım.

AMANDA - Öyle damdan düşer gibi olur mu? Böyle şevlerde ihtiyatlı davranış gereklidir. Gençliğimde, Blue Mountain'de mesela! bir delikanlığının içki içtiği duyulsa papaza gidilir, söyle bir ağız aranırdı. Ustalıkla ve ihtiyatla yapılan bu soruşturma sayesinde feci bir hata önlenmiş olurdu. Evlenecek kız da havatı boyunca duyacağı pişmanlıktan, kurtulurdu.

TOM - Madem ki, öyle, sen nasıl düştün bu feci hataya?

AMANDA - Babanın o masum bakışı hepimizi aldattı. Öyle bir gülüşü vardı ki! herkesi büyülerdi. Bir kız için en büyük bahtsızlık vakıskılı bir görünüse kanıp teslim olmaktadır. İnsallah fazla yakıskılı değildir Mr.O'Connor.

TOM - Hayır, değil. Bir kere yüzü çilli. Sonra burnu da yok denecek kadar ufak.

AMANDA - Ama çirkin de değildir herhalde.

TOM - Yok, Tam değil. Orta karar çirkin.

AMANDA - Bir erkekte en önemli vasif karakterdir.

TOM - İşte, ben de her zaman öyle söylerim ya.

AMANDA - Hiç duymadım, uydurma. Korkarımlı, aklına bile gelmemiştir.

TOM - Amma da yaptın ha!

AMANDA - Bari istikbalı parlak bir çocuk olsa.

TOM - Kendi kendini yetiştirmeye çalışıyor doğrusu.

AMANDA - Nasıl vanı?

TOM - Gece kurslarına gidiyor.

AMANDA - (Gözleri parlar) Mükemmel! Ne okuyor?

TOM - Radyo mühendisliği ve hitabet.

AMANDA - Öyleyse havatta ilerleyecek bir genç. Hitabet dersi olan delikanlığının gözü yukarılarda olmalı. Ya radyo mühendisliği? O işte de istikbal var. Kız anası bu gibi şeyleri bilmeli işte. Sonu çıkar veya çıkmaz..

TOM - Yalnız haberin olsun, Laura'dan bahsetmedim ona.

Çevirdiğimiz dümeni sezmesin diye açılmadım. Sadece bir akşam bize yemeğe gel dedim. Oda kabul etti. Bütün konuştugumuz bundan ibaret.

- AMANDA - Doğrudur. Sende bu belâgat varken.. Neyse, buraya geldiği sevimli zaman tanıvacak Laura'yi. Onun ne kadar hoş, cana yakın, bir kız olduğunu görünce davetimiz için talihine şükredecek..
- TOM - Laura'ya bu kadar güvenmesen iyi olur, anne.
- AMANDA - Ne demek istiyorsun?
- TOM - Demek istiyorum ki Laura bizden olduğu için, onu sevdigimiz için kusurlarını görmüyoruz. Topal olduğunu bile unutuyoruz.
- AMANDA - Kaç kere söyledim sana bu "topal" lafını ağızına alma diye.
- TOM - Fakat gerçek bu, Anne! Hem topal-hem de..
- AMANDA - "Hem de" ne?
- TOM - Öteki kızlardan çok farklı.
- AMANDA - Daha iyi ya.
- TOM - Daha iyi değil. Baskalarına göre Laura çok utangaç. Sonra kendi dünyasında yaşıyor. Bu da onu çok acaip gösteriyor..
- AMANDA - Acaip dese.
- TOM - Ama gerçek böyle.. Acaip.
(Dans salonun/^{daki} müzik kasvetli bir tangoya dönüşür)
- AMANDA - Laura'hangi bakımdan acaipmiş sorabilir miyim?
- TOM - (Tatlilikla) Kendi dünyasında yaşıyor o Anne-sırça oyuncaklar dünyasında..
(Kalkar. Amanda elinde fiça, tasalı tasalı ogluna bakar)
Bir de eski plaklar çalıyor gramafonda-bütün yaptığı bu..
(Aynada kendine bakar, sonra kapıya doğru yürürl.)
- AMANDA - (Öfkeli) Nereye gidiyorsun?
- TOM - Sinemaya. (Dışarı çıkar)

AMANDA - Sinemaya imis.. Her gece sinemaya imis..(Arkasından tel kapıya gider) Hem ne malum sinemaya gittiğin! (Tom gitmiştir. Amanda bir müddet oğlunun arkasından kavğı ile bakar. Sonra enerjik ve iyimser olarak döner, gerilere gider) LAURA! Laura! (Laura mutfaktan seslenir)

LAURA - Efendim, Anne?

AMANDA - Su bulaşıkları bırak da azcık dışarıya gel! (Laura, elinde tabakları kuruladığı bezle görünür, Amanda neşeli) Gel, Laura, gel buraya. Aya bak: Bir niyet tut!

LAURA - Ay mı- ne Ayılı? (Perdedeki görüntü: Ay)

AMANDA - Gümüşten küçük bir terlik gibi. Sol omzunun üzerinden bak Laura ve bir niyet tut! (Laura, uykudan yeni kalktıymış gibi, şaşkınlıksız bakınır. Amanda onu kapının yanında biraz çevirir) Şöyle! Hadi yavrum, şimdi, dile!

LAURA - Ne dileyim, Anne?

AMANDA - (Sesi titreverek, gözleri dolu dolu) Saadet! Baht açıklığı! (Keman sesi yükselir ve sahne kararır)

PERDE

(SAHNE VI)

(Görüntü: Lise Kahramanı)

JIM - Ve böylece, ertesi akşam Jim'i eve, yemeğe getirdim. Okulda Jim'i şövle böyle tanırdım. Lisede Jim bir kahraman, bir yıldızdı. İrlandalılara has o korkunç iyi niyeti ve enerjisi selene ile silinmiş ve parlatılmış beyaz bir por/benzerdi. Sanki bütün ışıklar onun üzerindeydi. Basketbol yıldızı, münazara kolu başkanı, sınıf mümessili ve operetlerin erkek

solisti idi. Yürürken bile ziplar, atlar adeta yerinde duramazdı. Yerçekimine kafa tutar bir hali vardı sanki. Onun bu baş döndüren hızını gören, Jim'in, otuzuna varamadan, en azından Beyaz Saray'a gireceğini sanırdı. Ama, öyle olmadı. Okulu bitirdikten sonra kösteklenmiş olacak ki hızı kesiliverdi. Mezuniyetinden altı yıl sonra, hâlâ, benimkinden pek üstün olmayan bir işte çalışıyordu.

(Görüntü: Katip)

Mağazada ahpaplik ettiğim bir ovardı. Onun eski parlak günlerini bilen biri olarak onun için değerliydim: Basketbol maçlarında topladığı alkışların, münazarada aldığı gümüş kupanın görgü şahidi idim. O da benim, işlerin tavsadığı saatlerde tuvalette şiir yazdığınımdan haberdardı. Adımı Shakespeare koymuştu. Mağazada, öteki çocuklar bana karşı şüpheli ve çekingen davranışırken, Jim benimle şaka ederdi. Jim'in bu tutumu zamanla ötekileride etkiledi, yumuşadılar ve arkaları sıra, muayyen bir mesafeden kendilerini takip eden süslü bir kuçuya gülümser gibi bana gülümsemeye başladılar.

Highschool'dan Jim ve Laura'nın / tanışıklarını biliyordum. Laura'dan, Jim'in sesini methettiğini duymuştum. Jim'in ise Laura'yi hatırlayıp hatırlamadığını bilmiyordum. Jim, okulda ne kadar parlak bir öğrenci ise Laura da yanında o kadar silik kalırdı. Jim Laura'yı hatırlıyor idiyse bile herhalde benim kızkardeşim olarak değişti. Onu eve, yemeğe davet ettiğim zaman sırtımış "Bilivor musun, Shakespeare" demisti "senin bir ailen olağınızı hiç akıma getirmemistim". Yakında anlayacaktı..

(Sahne gerisi aydınlanır) (Perdedeki vazı: Yaklaşan Ayak Sesi)

(Cuma akşamı. Saat beş suları. İnsana şiir yazdırın Baharın son günleri. Wingfield'lerin dairesinde limoni, soluk bir ışık.. Amanda, misafiri açırlamak için deli gibi çalışmış, neticenin şaşkınlığından anlaşılıyor. Kumaşı gül rengi ipekten avaklı lamba veni alınmış, yerinde duruyor, renkli kâğıt fener, tavanın dökülmüş elektrik yerini örtüyor. Pencelerde tertemiz beyaz perdeler asılı. Sandalyeler ve divanın üzerinde basma örtüler.. Divanın üzerinde iki yeni yastık ilk defa boy gösteriyor. Yerde, kapakları açık bir sürü kutu ve kâğıtlar etrafa saçılmış. Laura ortada, kollarını kaldırmış, Amanda yanında diz çökmüş, kızının eteğinin boyunu düzeltiyor, dini bir törende imiş gibi.. Entarinin rengi ve biçimini hatırlaya üzerine. Laura'nın saç biçimini değişmiş: Kendisini daha yumuşak ve yakışıklı gösteriyor. Narin ve semâvi bir güzellik içinde Laura: Şeffaf bir cama vuran ışığın, geçici parlaklığı gibi..)

AMANDA - (Sabırsız) Neden titriyorsun?

LAURA - Anne, asabımı bozuyorsun!

AMANDA - Ben mi? Nasıl yani?

LAURA - Telâsinla! Herşeyi gözünde büyütüyorsun!

AMANDA - Seni anlamıyorum, Laura. Hem evde kapanıp kalmaya razı deşilsin, hem de sana ne zaman yardıma kalksam direnirsin. (Ayaga kalkar) Bak, şimdi aynaya. Yo dur! Bir dakika! Aklima bir şey geldi!

LAURA - Ne var yine?

(Amanda, iki pudra popponu bulur, iki mendile sarıp Laura'nın göğsüne tıkıştırır)

LAURA - Anne, ne yapıyorsun?

AMANDA - Buna "şen yumaklar" derler.

LAURA - Öyle şey istemem.

AMANDA - İsteyeceksin.

LAURA - Neden isteyecekmişim?

AMANDA - Çünkü, gerçekten göğsün tahta gibi.

LAURA - Seni görende bir tuzak kuruyoruz sanacak..

AMANDA - Eeee bütün güzel kızlar birer tuzaktır, güzel bir tuzak, erkekler de bunu bilirler!

(Yazılı: Güzel bir tuzak)

AMANDA - Şimdi bak, bakalım aynaya, küçük hanım! Benim elimden gelen hu kadar. Şimdi de biraz kendime bakacağım. İnşallah anneni görünce şaşırmazsan! (Neşeli bir türkü tutturarak gergilerin öbür yanına geçer)

(Laura, ciddi ve vakur, yavaş yavaş boy aynasının karşısına geçer. Dışardan esen ve bir iç çekişi andıran rüzgar, beyaz perdeleri hafif hafif oynatır)

AMANDA - (Dışardan) Daha karanlık basmadı. (Laura, kederli, yavaş yavaş avnanın önünde döner)

(Perdedeki yazılı: Bu benim kızkardeşim: Onu kemanlarla kutlayın! Müzik.)

AMANDA - (Dışardan-gülerek) Sana bir şey göstereceğim. Harikulade bir şey!

LAURA - Nedir Anne?

AMANDA - Kalbini ferah tut-sımdı göreceksin. Eski sandıktan bulup çıkardığım bir şey! Pek demede savılmaz herhalde.. (Gergileri açar) Şimdi bak, şöyle bir annene! (Sırtında sararmış vual'dan bir genç kız fistanı, başında mavi ipek kurdele,

elinde bir buket fulya- genç kızlık hatırlası canlanmıştır)
(Çoşkunlukla) İşte danslara katıldığım, müsabakalar
kazandığım, fistanım buydu- Bir keresinde de Juckson'da
Vulinin balosunda giymiştim! İşte bak böyle dolaşmıştım o
salonda, Laura! (Eteğini kaldırır, vakarlı bir eda takınarak
kısa adımlarla dömdik yürüür) Pazarları misafirlerimi bununla
karşıladım. Babana rastladığım gün de üzerimdeydi-O bahar
sitta nöbetinden kurtulamadı idim. Doğu Tennessee'den
Delta'ya göç ettiki-hava değişikliğinden herhalde
vücutumun mukavemeti azalmış olacak daima biraz ateşim vardı.
Öyle korkulacak kadar yüksek değildi ama rahatsız ve
huzursuz bırakacak kadar vardı- Her taraftan davetiyeler
yağıyordu-Delta'nın her yanından!-"Yataktan kalkma" derdi
annem "Yine ateşin yükseldi"- ama ben dinlemezdim. Kinin
alıp hep kalkar giderdim!- Suarelere, danslara! - Öğleden
sonraları uzun at gezintilerine! Pikniklere-ne kadar
güzeldi! - O kadar güzeldi ki Mayıs'ta, oraları - Her taraf
cennet gibi türlü ağaçlarla bezenmiş, tarlalar fulya
çicekleriyle dolup taşmıştı. İşte o bahar beni bir fulya
çılğınlığıdır aldı. Fulalar bende korkunç bir tutku haline
geldi. Annem, "Yavrum, artık evde yer kalmadı" derdi. Ben ise
hala Fulva taşırdım, eve. Ne zaman, nerede onları görsem
"Durun! Durun! Fulya var!" diye bağırıldım. Etrafındaki
gençler de bana yardım ederlerdi toplamakta. Artık bu bir
espri haline geldi! Amanda ve Fulaları! Nihayet evde boş
vazo, sürahi kalmadı. Mümkün olan her yer Fulalarla
dolmuştu, boş vazo kalmadı mı? Pekala, ben de elimde tutarım!
Ondan sonra-(fotoğrafın önünde durur) (Müzik) babanıza
rağladım! Sitta nöbeti, Fulalar ve -bu-çocuk....
(Ayaklı lâmbayı yakar)
İnşallah yağmur başlamadan gelirler.

(Öbür yaná geçer, Fulvaları masanın üzerindeki çanağa yerleştirir) Kardesine bir kaç kuruş fazla verdim bu sabah.
Mr.O'Connor'la gelirken servis arabasına binsinler diye.

LAURA - (İfadesi değişir) Adı nedir dedin?

AMANDA - O'Connor.

LAURA - Birinci adı?

AMANDA - Hatırlamıyorum, Aa, evet evet. -Jim!

(Laura, hafifçe yerinde sallanır. Bir iskemleye tutunur)

(Perdedeki yazı: Jim-olamaz!)

LAURA - (Anca işitilir) Jim-Olamaz!

AMANDA - Evet, evet! Jim! Bütün Jim'ler iyidir.

(Hoş'um Müzik)

LAURA - Emin misin adının Jim O'Connor olduğuna?

AMANDA - Evet. Neden sordun?

LAURA - Tom'un/ Highschool'dan tanıldığı biri mi?

AMANDA - Söyledmedi. Herhalde mağazadan tanışıyorlar.

LAURA - Highschool'da ikimizin de tanıldığı bir Jim O'Connor vardı da-
(gayret sarfederek) Eğer Tom'un getirdiği o ise- beni
affedin- ben çıkamayacağım.

AMANDA - Bu ne biçim saçmalık?

LAURA - Hani "hoslandığın/biri yok mu hiç?" diye sormuştum bana. Ben
de sana bu çocuğun resmini göstermiştim. Hatırlamıyor musun?

AMANDA - Mektebin yıllıkında resmini gösterdiğin çocuk mu?

LAURA - Evet! O çocuk.

AMANDA - Laura, Laura, o çocuğa asık mı idin?

LAURA - Bilmiyorum, Anne! Bildiğim su ki eğer o ise ben sofraya
gelmem.

- AMANDA - O deşildir! Hiç zannetmem! Ama o olsa bile sofraya geleceksin. İzin vermiyorum.
- LAURA - Vermeye mecbursun. Anne.
- AMANDA - Fazla maskaralık istemem Laura. Senden de, kardeşinden de çektiğim yetti artık, Söyle otur suraya ve kendini toparla. Tom anahtarını unutmuş, onun için kapıyı sen açacaksın onlara.
- LAURA - (Panik içinde) Anne, ne olur- sen - aç kapıyı!
- AMANDA - (Yumuşak) Ben mutfakta olacağım-ışım var!
- LAURA - Anne, lütfen kapıyı sen aç, ne olur bana bırakma?
- AMANDA - (Mutfağa giderken) Balığa mayonez hazırlayacağım! Telâş, telâş-suçmalıça bek! bir misafir için!
(Yaylı kapı kapanır. Laura yalnız kalır.) (Perdedeki Yazı: Dehşet!)
(Laura hafifçe inler, lambayı söndürür-parmakları kenetli olarak divanın ucunda put gibi oturur, kalır) (Perdedeki Yazı: Açılan Kapı) (Tom ve Jim yanın merdivende görülür, basamakları çıkmaya başlarlar. Laura ayak seslerini işitmeye panik halinde ayağa kalkar. Gergilere doğru geri geri gider. Kapı zili, Laura, soluksuz kalır, elini boğazına götürür. Davullar "piyano")
- AMANDA - (Seslenir) Laura, yavrucugum! Kapı çalınıyor!
(Laura kapıya gözlerini dikmiştir, kimildamaz)
- JIM - Az daha yakalanıydık yağmura.
- TOM - Hi-Hih. (Sinirli sinirli zili yeniden çalar. Jim ıslık çalar, bir sigara aranır)
- AMANDA - (Çok şen) Laura, kardeşinle Mr.O'Connor geldiler! Kapıyı açiver, sevgilim! Yaomacılı olsun!

(Laura mutfak kapısına doğru gider)

LAURA - (Soluk soluğa) Arne-sen bakiver kapıya!

(Amanda mutfaktan çıkar ve Laura'ya hiddetle bakar, amirâne, parmağı ile kapıyı gösterir)

LAURA - Lütfen, lütfen!

AMANDA - (Çok öfkeli bir fisiltı ile) Ne oluyor sana, sersem mahlûk!

LAURA - (Umutsuz) Lütfen sen aç, lütfen!

AMANDA - Sana maskaralık istemem dedim. Laura! Aklını kaçırınmak için bu anı mı buldun?

LAURA - Ne olur? Ne olur? Ne olur?

AMANDA - Kapıyı sen açacaksın dedim. Ben açamam!

LAURA - (Meyus) Ben de açamam!

AMANDA - Nedenmiş?

LAURA - Hastalandım!

AMANDA - Asıl ben hasta olduğum-sağcama-sapanlığından! Neden kardeşin ve sen normal insan olamazsınız? Manâsız kaprisler, gülünç tavırlar!

(Tom, zili uzun uzun çalar) Münasebetsiz halleri Bir tek sebep göster bana-(lirik bir sesle) Geliyorum! Bir saniye! -nive kapıyı açamıyor muşsun? Hadi aç kapıyı, Laura!

LAURA - Oh! Yarabbi! Yarabbi! (Gergilerin berisine döner, gramofona doğru atılır, deli gibi kurar, iğneyi plaga kovar)

AMANDA - Laura Wingfield, doğru kapıya mars mars!

LAURA - Peki-peki Anne!

(Gramofondan kısık, kulak tırmalayıcı eski bir Çanakkale Marsı dinyulur. Bu sesle Laura hareket etmeye cesaret kazanır.)

Kapıya doğru kavar gibi gider ve temkinli olarak açar. Tom, misafiri Jim O'Connor ile içeriye girer)

TOM - Laura, seni tanıştıravım Jim. Jim, kızkardeşim, Laura.

JIM - (İçeri girerken) Shakespeare'in kızkadeşi olduğunu bilmiyordum bak.

LAURA - (Kapıdan titreyerek geri çekilirken) Nasıl-nasılısınız?

JIM - (Samimiyetle elini uzatarak) İyiyim!

LAURA - (Laura, korka korka Jim'in eline deşer)

JIM - Elin ne kadar soğuk, Laura!

LAURA - Evet. sey-Gramofon çalıvordum..

JIM - Herhalde klasik/^{müziki} Ama biraz da caz çalmalısın-ısinmak için.

LAURA - Afedersiniz-gidip gramofona bakayım.

(Laura ayakları birbirine dolasarak döner ve ön odaya koşar.

Gramofonun yanında bir an bekler. Sonra nefesini tutar ve
^{bir geyik}/_{ürkmüş} gibi gergilerin arasından fırlar)

JIM - (Sırıtarak) Nesi var?

TOM - Laura'nın mı? Laura, biraz utangaçtır da..

JIM - Utangaç demek! Günümüzde hâlâ böyle kızlar var mı?
Yanılmıyorum, bana bir kız kardeşin olduğundan bahsetmemiştir.

TOM - Artık öğrendin. Bir kız kardeşim var. Gazeteyi okudun mu?
Bir kısmını ister misin?

JIM - Hi-hih.

TOM - Hangi kısmını? Komikleri mi?

JIM - Spor sayfasını! (Şöyle bir göz atar) İhtiyar Dizzy Dean'in
yne kafası kızmış.

- TOM - (İlgisiz) Ya? (Sigara vəkar ve yanın mərdiveninə doğru yürüür)
- JIM - Nereye gidiyorsun?
- TOM - Terasa.
- JIM - (Arkasından gider) Biliyor musun, Shakespeare-sına yardım edevim, istiyorum.
- TOM - Nasıl?
- JIM - Yazıldığım kursla ilgili.
- TOM - Eeee?
- JIM - Kitabet kursu hani.. Ne sen ne ben mağazada çalışacak tip değiliz.
- TOM - Eyvallah-bak bu iyi haber. İyi ama hitabet kursu ile ne ilgisi var?
- JIM - Sana da lâzım-idareci pozisyonuna geçmek için?
- TOM - Ooo.
- JIM - Bana çok faydası oldu.
(Görüntü: Yüksek memur masa başında)
- TOM - Ne bakımdan?
- JIM - Her bakımdan! Düşün bir kere senin və benim o ön taraftaki ofiste çalışanlardan ne farkımız var? Kafa mı?-Hayır!
-Kabiliyet mi? -Hayır! Ne öyleyse? Sadece küçük bir şey-
- TOM - Neymiş o küçük şey?
- JIM - Sosyal müvazene meselesi! Yani herhangi bir seviyede, insanların ağızını kapayabilme yeteneği!
- AMANDA - (Dışardan) Tom?
- TOM - Efendim, Anne?

AMANDA - Mr.O'Connor la beraber misin?

TOM - Evet. Anne!

AMANDA - İyi, rahatınıza bakın.

TOM - Olur. Anne!

AMANDA - Sor bakalım, Mr.O'Connor ellerini yıkamak ister mi?

JIM - Yo, hayır-hayır- teşekkür ederim- mağazada o isimi hallettim.

Tom-

TOM - Ne var?

JIM - Mr.Mendoza bana senden bahsetti.

TOM - Lehimde mi?

JIM - Sen ne dersin?

TOM - Valla-

JIM - Gözünü açmazsan işine son verecekler.

TOM - Gözümü açıyorum-

JIM - Hiç bir işaret yok.

TOM - İşaretler içerde.

(Perdedeki Görüntü: Korsan bayrağı açmış bir yelkenli)

TOM - Değismek için plân kuruyorum. (Parmaklığa abanır, sakin bir ferahlıkla konuşur. Karşısındaki sinemaların ışığı yüzünü aydınlatır. Denizde sevahat edenlere benzer) Öyle bir geleceğin eşigideyim ki şimdi, orada ne mağazaya, ne Mr.Mendoza'ya ne de hitabet kursuna yer var.

JIM - Ne atiyorsun yine?

TOM - Bıktım artık filim sevretmekten.

JIM - Filim mi?

TOM - Flim ya. Sunlara baksana bir kere-(Ana caddenin harikalarını işaret eder) Bir sürü macerası olan gösterisli adamlara-her şeyi hapur hapur yutuyorlar! Ne oluyor? Halk kendi hareket etmiyor da gidiyor, hareket eden şeyleri sevrediyor! Amerikada; bütün maceralar, sanki Holivuttakilerin basından geçmesi lâzımmış gibi herkes karanlık verlerde oturmuş, onları seyrediyor. Ama harp patlayincaya kadar. O zaman macera halka mal oluyor. Sokaktaki adam da Clark Gable gibi payına düşeni alıyor. İşte o zaman, kararlık odalarda oturanlar kararlık odalardan çıkış biraz maceraya kavuşuyorlar. Ne âlâ, ne âlâ!-Güney adaları mı olur/^{artık} Afrika çölleri mi? Asya stepleri mi? Ama ben biktim artık. O zamana kadar beklemeye sabırı yok.-Biktim artık hep flim seyretmekten. Biraz da ben flim ^{artık} çevireceğim. Gidiyorum..

JIM - (Şüphe ile) Gidiyor musun?

TOM - Evet!

JIM - Ne zaman?

TOM - Yakında!

JIM - Nereye? Nereye?

(Tom düşünmeye dalarken, Tem üç müziği Jim'in sualini cevaplandırır gibidir. Tom, ceplerinde bir şey arar)

TOM - İçim içime sigmıyorum artık. Biliyorum dalgın gibi görünyorum, ama içim - kayníyor! Ne zaman elime bir kundura alsam tüylerim ürperiyor- Hayat mı bu diyorum. Ne işim var bu kunduraların arasında divisorum-kendi kendime. Ayağıma geçirip, çekip gitmedikten sonra- (Kaçırdı bulur) Bak-

JIM - Nedir?

TOM - Üye oldum.

JIM - (Okur) Denizciler Sendikası.

TOM - Elektrik parasını sendikaya vatiirdim, bu ay.

JIM - Elektriği keserlerse anlarsın.

TOM - Burada olmayacağım ki.

JIM - Ya Annen?

TOM - Ben babama çekmişim. Kalp oğlu kalp. Bak nasıl sıritivor!
Çekip gideli on altı yıl oluyor!

JIM - Hadi canım, rasgele konuşuyorsun, işte. Peki annen ne diyor
bu işe?

TOM - Şşş! Annem gelivor. Plânlarımından haberi yok.

AMANDA - (Girer) Nerde herkes?

TOM - Terastayız, Anne.

(İçeri girerlerken Amanda onlara doğru yaklaşır. Tom annesini
görünce adamaklısı afallar. Jim'in bile gözleri kırılır.

Güneyde yetişmiş kızlara has canlılıkla ilk defa
karşılaşmaktadır. Hitabet kursuna rağmen bu beklenmedik
yakınlık gösterisi karşısında şaşırır. Jim karşılık vermek
isterse de Amanda'nın neseli kahkahasından ve konuşmasından
fırsat bulamaz.. Tom mahcupdur. Jim ilk şaşkınlığından sonra
çok sıcak davranır. Karşılıklı gülmeler, kıkıldamalar.)

(Görüntü: Amanda genç bir kız iken)

AMANDA - (Cilve ile gülümseyerek, saçının lülelerini sallayarak) Aman
efendim, sefa geldiniz. Demek Mr.O'Connor sizsiniz. Tanışmaya
ne lüzum var! Sizin hakkınızda o kadar çok şey duydum ki
oğlumdan, nihayet dayanamadım-bu fazilet timsali genci eve
yemeğe çağır dedim. Sadece methini duymaktansa-mağazadaki bu
gençle tanışmak istiyorum dedim. Neden bilmiyorum- oğlum
biraz çekingendir-Halbuki Güneyliler hep sıcak insanlardır.

Artık oturalım- ve biraz da hava gelse içeri iyi olur. Tom kapıyı açık bırak. Biraz evvel bir esinti hisseder gibi olmuşum. Kesildi mi nedir? Mmmmm ne kadar sıcak. Yaza da girmedik daha. Bu gelişle yaz sığlığında korkarım kavrulacağız. Mamafı bu akşam- bu akşamki yemeğimiz çok ^{Bu mevsimde hafif} hafif yemekler daha iyi dive düşündüm. Hafif yivecekler ve hafif givecekler sıcak havaların gerektirdiği şevler oluyor. Kışın, biliyorsunuz, kanımız kalınlaşmış. Mevsim değişirken de değişen hararete intibak etmek zaman alıvormuş.-Mevsim değişirken...Bu sene çok çabuk geldi.. Hazırlıklı değildim. Birdenbire- havret! Yaz gelmiş! Sandığa koştum ve bu ince fistanı çıkardım- Çok eski! Tarihi nerdeyse! Fakat çok rahat- çok rahat ve serin tutuyor, yani-..

TOM - Anne-

AMANDA - Ne var, canım?

TOM - Yemek yemecek miyiz?

AMANDA - Hadi yavrum, kız kardeşine soruver, hazır mı bakalım yemek! Biliyorsun bu akşam kız kardeşin bakıyor mutfağa. Git söyle. Delikanlılar açtı, bekliyor de. (Jim'e) Laura'yla tanıştinız mı?

JIM - O-

AMANDA - Size kapıyı açtı değil mi? Güzel, öyleyse tanıştinız, Bir kızın, Laura gibi, hem tatlı hem güzel hem de evcimen olması ne kadar zor bulunur bir şey değil mi? Fakat Laura, Allaha şükür hem güzel hem evcimen. Ben öyle değilim. Hiç degildim. Yumurtalı pastadan başka bir şey yapmasını bilmezdim. Eee, Güneyde, bizim bir çok hizmetkarımız vardı. Gitti hepsi, hepsi gitti. Sicak, şirin yaşamın bütün izleri.. Kayboldu

gitti! İstikbalin getireceği şeylere hazırlıklı değildim. Bütün taliplerim çiftçi çocukları idi. Ben de zannettim ki büyük bir çiftlikte oturacağım, bir çok hizmetkarım olacak. Ama evlenme teklifini erkekler yapıyor- kadınlar da teklifi kabul ediyor. Bu, çok eski adeti biraz olsun değiştirmek için - ben bir çiftçi ile evlenmedim! Evlendiğim adam telefon şirketinde çalışıyordu! - Şu çapkin çapkin gülümseyen bay! (resmi gösterir) Santralde çalışırken uzak yerlere kaptırdı gönlünü! - Şimdi geziyor, ama kim bilir nerelerde! - Size de oturmuş - derdimi döküyorum! Biraz da siz anlatın. Ama bu yaşta ne derdiniz olacak! Tom?

TOM - (Geri döner) Efendim. Anne?

AMANDA - Yemek hazır mı?

TOM - Sofra da hazır, yemek te..

AMANDA - Bakıyorum bir-(Bir éda ile kalkar, kapı perdeleri arasından bakar) Mükemmel! Fakat kardeşin nerede?

TOM - Biraz rahatsızmış, sofraya gelmeye yem diyor.

AMANDA - Ne demek? - Saçma sey! - Laura? Laura!

LAURA - (Dışardan, zor işitilir) Efendim. Anne?

AMANDA - Buraya gelmen lazım. Sen gelmeden sofraya oturmuyoruz! Buyrun Mr.O'Connor, Siz şuraya, ben de- Laura? Laura Wingfield! Bizi bekletiyorsun, şekerim. Gel de duamızı edelim!

(Arka kapı hafifçe açılır, Laura girer. Yüzü çok solgun, dudakları titremekte, gözleri sabit bakmaktadır. Masaya ağır aksak ilerler.) (Perdedeki Yazı: Dehşet!)

(Dışarda yaz fırtınası yaklaşır. Perdeler içeri doğru savrulur. Hüzün verici bir uğultu ile beraber koyu mavi bir

karanlık çöker. Laura, birden tökezler ve bir inilti ile
iskemleye tutunur.)

TOM - Laura!

AMANDA - Laura!

(Gök, bir patlama ile gürler)

(Perdedeki Yazı: Ah!)

(Umutsuzlukla) Aman, Laura, sen bayağı hastasın! Tom,
kardeşine yardım et de içerkı odaya gitsin, yavrum! Orada
otur, Laura- yahut istersen divana uzan, Olacak işte!

(Misafire) Soba çok sıcaktı, herhalde o vurdu- Ona
söylemistim ama- (Tom geri gelir, Laura divanın üzerindedir)
Kendine geldi mi biraz?

TOM - Evet.

AMANDA - Bu da ne? Yağmur mu yağıyor? İyi, ortalık biraz serinler.

(Misafir'e ürkükçe bir bakar) Eh! Artık duamızı edebiliriz-..
(Tom sabit nazarlarla annesine bakar.) Tom, yavrum- hadi
başla!

TOM - Aaa... Bunlar için ve bağısladığın bütün nimetler için-
(Başlarını eğerler, Amanda gizlice Jim'e bakar. Oturma
odasında, Laura, divana uzanmış ağladığını duyurmamak için
yumrukunu ağızına tikar)
Şükürler olsun Tanrı'ya!

(Sahne kararır)

(SAHNE VIII)

BİR HATIRA

Yarım saat sonra. Gergilerle kapatılmış olan yemek odasında yemek bitmek üzere dir. (Perde açıldığında, Laura, ayaklarını altına almış, başını soluk mavi renkte bir yastığa dayamıştır. Gözlerini açmış, etrafı kollarakta dir. Güç kurusu ipektoñ siperli, ayaklı lambanın ışığı Laura'nın yüzüne vurur. Bu tatlı, yumuşak ıshık, Laura'nın, umumiyetle gözden kaçan o narin ve semavi güzelliğini ortaya çıkarmıştır. Yağmurun muttarit darbeleri hala duyulmaktadır. Ama biraz sonra hafifleyerek ve sahne başladiktan biraz sonra tamamen kesilecektir. Mehtap doğacagına yakın havaya sarımtırak bir ıshık yayılır. Perde açıldıktan bir an sonra ıshıklar titrer ve sonra söner.)

JIM - Aman, ampul efendi! (Amanda sınırlı güller)

(Perdedeki yazı: Kamu hizmetlerinden birinin aksamaması)

AMANDA - Işıklar söndüğünde Musa neredeydi? Bunun cevabını biliyor musunuz.

Mr. O'Connor?

JIM - Hayır Madam, nedir?

AMANDA - Karanlıkta! (Jim, espriyi beğenmişcesine güller) Kimse yerinden kimildamasañ. Mumları ben yakacañım. Masamda olmala/he şans değil mi? Kibrit nerede? Beyler, bakalım hanginiz bana bir kibrit verecek?

JIM - Buyrun!

AMANDA - Teşekkür ederim, efondim.

JIM - Rica ederim, madam!

AMANDA - Herhalde sigorta attı. Sigortadan anlar misiniz, Mr. O'Connor? Ben anlamam, hele Tom, benden de beterdir.

(SES: Ayağa kalkarlar, sesler mutfak tarafına doğru hafifler)

istemem. Ne de komik olur değil mi?

JIM - Ha ha! Sigorta kutusu nerde?

AMANDA - Hemen sobanın yanında. Görebiliyor musunuz?

JIM - Bir dakika.

AMANDA - Su elektrik ne esrarkı şey değil mi? Benjamin Franklin değil miydi o, uçurtmaya anahtar bağlayan? Ne esrarengiz bir dünyada yaşıyoruz, değil mi? Bazı kimseler diyor ki: İlim kainatın sırlarını çözüyormus. Bana kalırsa kafamızı büsbütün karıştırıyor, o kadar! Bulamadınız mı daha?

JIM - Hayır, madam. Sigortalarda bir şey yok.

AMANDA - Tom?

TOM - Efendim, Anne?

AMANDA - Sana bir kaç gün önce verdığım elektrik pusulası. Hani ihbarname gelmişti?

(Perdedeki Kızı: Ha!)

TOM - Ha. -Evet.

AMANDA - Ödeneyi unutmuş olmayasın?

TOM - Ama, ben..

AMANDA - Unuttun! Bilmeliydim!

JIM - Shakespeare, belki de bir şiir yazmıştır pusulanın üzerine, Mrs. Wingfield.

AMANDA - Ona emniyet ödceğime, düşünmeliydim. Bu dünyada ihmalkarlığın cezası büyük oluyor!

JIM - Ama bir de bakmısınız, şiir on-dolarlık bir mükafat kazanmış.

AMANDA - Ne yapalım biz de gecenin geri kalan kısmını on dokuzuncu asırda yaşayız. Edison henüz elektrik ampulünü bulmamış gibi..

JIM - Ben, on çok num ışığını severim.

AMANDA - Bu, romantik olduğunuzu gösterir. Ama Tom'u affettirmez. Neyse, hiç olmazsa yemeğinizi bitirdik. Gene de düşünceli imisler. Ya tam yemeğin ortasında iken zifiri karanlıkta kalsa idik, öyle değil mi, Mr. O'Connor?

JIM - Ha-ha!

AMANDA - Tom, ceza olarak bulaşığa yardım edeceksin.

JIM - Ben de edeyim.

AMANDA - Öyle sey mi olurmus!

JIM - Ama ben de bir işe yaramamıymış.

AMANDA - Bir işe yaramak mı? (Heyecanlı) Siz mi? Fakat Mr. O'Connor ~~yollar~~ var ki kimse beni bu geceli kadar eğlendirmemiş sizin beni eğlendirdiğiniz kadar!

JIM - Beni mahcup ediyorsunuz Mrs. Wingfield!

AMANDA - Şu kadar mübalağa otmıyorum! Laura'da çok yalnız kaldı içerde, Yanına gidip biraz arkadaşlık etsenize! Size su şamdanı vereyim. Ne kadar güzel bir antika değil mi? Bu, İlâhi Kuzur Kilisesinin mihrâbında dururmuş. Bir bahar günü yıldırım isabet etmiş, kilâse yanmış. Alevler şamdanı da biraz eritmiş. Bu eğriliği ondan. Gingene Jones o sıralarda vaaz verirdi. Onun dedigine göre kilise, Episkopelyen mezhebindeki kumar oynadığı için yanmış imiş.

JIM - Ha-ha!

AMANDA - Su şaraptan biraz verip te kızkardeşin gönülünü almaya ne dersiniz ha? Az şarap ona iyi gelir! sanırım! İkisini beraber taşıabilecek misiniz?

JIM - Tabii. İnsan üstüyüm ben.

AMANDA - Hadi bâhalım Thomas tak su önlüğü!

(Amanda'nın neseli kahkabası üzerine mutfağın yaylı kapısı kapanır, titrek mum ışığı gecegilere doğru ilerler. Laura, Jim içeri girerken telâşla doğrular. Yakancı biri ile yalnız kalmanın dayanılmaz baskısı altında sesi hafif ve güclükle çakar.)

(Perdedeki Yazı: Beni Hatırlayacağınızı Hiç Sanmam.)

(Laura'nın ilk cümlelerinde kendini felce uğratan utangaçlığı yüzünden ve sanki yüksek bir binaya hızla tırmanmış gibi nefes nefese olduğu görülür. Yavaş yavaş, bu durum, Jim'in sıcak davranışıyla azalır. Jim'in tavrı tatlı ve şakacıdır. Bu sahneyi oynarken şuna dikkat etmelidir ki: Olay rasgele olmasına rağmen, Laura'nın hususi hayatında bir dönüm noktası teşkil eder.)

JIM - Orada misin Laura?

LAURA - (Çok hafif) Buradayım. (Boğazını temizler)

JIM - Kendini nasıl hissediyorsun? Daha iyi değil mi?

LAURA - Evet. Evet, teşekkür ederim.

JIM - Bak sana ne getirdim. Kara hindiba şarabı. (Aşırı bir nezaketle uzatır.)

LAURA - Teşekkür ederim.

JIM - İcama sarhoş olma! (Samimi bir kahkaha atar. Laura, kararsız, bardağı alır, utangaç, güler) Sandanı nereye koyayım?

LAURA - Eee, nörosi olursa..

JIM - Yere kçysak nasıl olur? Bir mahzuru var mı?

LAURA - Hayır.

JIM - Yere bir gazete zereyim, mum damlamasın diye. Yerde oturmayı severim. Müsade eder misin?

LAURA - Eee, tabii.

- JIM - Bir yastık verir misin?
- LAURA - Ne?
- JIM - Bir yastık!
- LAURA - Haaa... (Accele bir yastık verir.)
- JIM - Ya sen? Sen de yere oturmak istemez misin?
- LAURA - Aaa- evet.
- JIM - Niye oturmuyorsun, öyleyse?
- LAURA - Oturayım.
- JIM - Bir yastık al! (Laura bir yastık alır. Şamdanın öbür yanına oturur. Jim bağdaş kurar, Laura'ya cazip cazip güller) O kadar uzakta oturursan göremem seni.
- LAURA - Ben sizi görüyorum.
- JIM - Biliyorum, ama haksızlık bu, ışık gözümü alıyor. (Laura yastığını yaklaşıtırır.) Güzel. Şimdi görüyorum seni. Rahat misin?
- LAURA - Evet.
- JIM - Ben de öyle. Bir inek gibi rahatım! Biraz çiklet ister misin?
- LAURA - Hayır, teşekkür ederim.
- JIM - Müsadenle ben çiğneyeceğim. (Hoş ve eğlenceli bir tarzda çikleti kağıdından çıkarır ve yukarı kaldırır.) İlk çiklet parçasını icad eden adamın yaptığı serveti bir düşün! Hayret verici, değil mi? Wrigley binası Chicago'nun gökdelenlerinden biri. Evvelki yaz "Tekamül Asrı" sergisine gittiğim zaman görmüştüm. Sen de görmüş mü idin?
- LAURA - Hayır, görmedim.
- JIM - Görülecek şeydi doğrusu. O harika sergide beni en çok etkileyen de İlim ve Fen pavyonu oldu. Amerika'da, geleceğin nasıl olacağı

hakkında bir fikir veriyordu: Simdikinden bile daha garip ve hayret verici. (Sükut.Laura'ya gülümser) Kardeşin senin utangaç olduğunu söyledi bana. Doğru mu bu Laura?

LAURA - Bilmem

JIM - Sanırım eski tarz terbiye almış bir kızsan sen. Eee, bu da iyi bir şey tabii. Umarım beni laubali bulmuyorsundur ne dersin?

LAURA - (Utancından çabuk çabuk) Bir parça çiklet alırım, lütfen, eğer mahzuru yoksa. (Boğazını temizleyerek) Mr. O'Connor, San'a dovam ediyor musunuz hâlâ?

JIM - San'a mı? Ben mi?

LAURA - Evet. Ne güzel sesiniz vardı.

JIM - Ne zaman dinledin beni?

(Sahne dışından bir ses gelir.)

SES - (Dışardan)-Rüzgar esse de yine.

Kürekle giderim ben.

Giyip eldivenleri

Biricik sevgilime,

On bin mil ötedeki.

JIM - Demek dinlediydin beni.

LAURA - Aa, tabii! Hem de bir çok defa.. Sanmam hiç-beni hatırlıyasınız.

JIM - (Kararsızlık içinde gülümser.) Biliyor musun, seni daha önce bir yerden tanıyorum gibiyim. Kapıyı açar açmaz içime böyle bir his geldi. İsmini de hatırlayacaktım nerdeyse. Ama bu, pek isme de benzemiyordu. Onun için vazgeçtim.

LAURA - Acaba "Mavi Güller" olmasın?

JIM - (Yerinden sıçrar, sıritarak) Mavi GÜller: -Vay canına, tabii- Mavi GÜller! Kapıyı açtığın zaman dilimin ucunda olan buydu işte. Şu hafıza nasıl oyun oynuyor insana? Ne sebepse, seni Highschool'a bağıdastıramadım, herhalde. Ama oradaydım işte, Highschool'da Shakespeare'in kardeşi olduğunu bile bilmiyordum senini. Çok afedersin.

LAURA - Zarar yok. Zaten- şöyle bir tanirdiniz beni.

JIM - Ama, birbirimizle konuşurduk, değil mi?

LAURA - Evet - Konuşurduk.

JIM - Hemen tanıdım mı beni?

LAURA - Aaa hemen!

JIM - Kapıdan girer girmez mi?

LAURA - Adınızı duyunca siz geldiniz aklıma. Tom'un Highschool'dan sizi biraz tanıdığını biliyordum. Onun için sizi kapıda görür görmez- Şey, o zaman emin oldum.

JIM - Niye bir şey söylemediğin, öyleyse?

LAURA - (Nefesi kesilmiş) Ne söyleyeceğimi bilemedim. Çok- şaşırılmışım!

JIM - Allah Allah! Amma da tuhaf!

LAURA - Evet! Evet böyle, ama...

JIM - Beraber girdiğimiz bir ders yok muydu?

LAURA - Vardı.

JIM - Hangisiydi?

LAURA - Şarkı dersi- Koro!

JIM - Haa!

LAURA - Konferans salonunda yan tarafınızda öbür sıranın başında otururdum.

- LAURA - Pazartosileri, Çarşambaları ve Cumaları.
- JIM - Şimdi hatırladım- her zaman geç kalirdın.
- LAURA - Evet, merdivenleri çıkmak çok zor gelirdi. Bacağında çelik çizme ile öyle de gürültü çıkarırdı ki!
- JIM - Ben hiç böyle gürültü duymadım.
- LAURA - (Hatırasından ürkerek) Bana- gök gürlüyormus gibi gelirdi.
- JIM - Bak hele! Farkında bile degildim.
- LAURA - Ben içeri girmeden önce herkes oturmuş olurdu. Yerime gitmem için herkesin önünden geçmem gerekiirdi. Takur tukur geçerken herkes bana bakardı.
- JIM - Aldırış etmeyecektin.
- LAURA - Biliyorum ama elimde değildi. Koro başladıkten sonra ancak rahat bir nefes alırdım.
- JIM - Tamam! Şimdi hatırladım! "Mavi Güller" (Blue Roses) derdim sana. Sahi neden böyle derdim?
- LAURA - Zatiirre olsamıstum bir araya, okula gelmediydim. Döndüğümde "Nen vardi?" diye sordunuz. Ben de "Pleurosis" oldum dedim, Siz "pleurosis" i "Blue Roses" anlamıssınız. O günden sonra beni hep "Blue Roses" diye çağırırdınız.
- JIM - İnsallah gücenmedin bana.
- LAURA - Yo, hayır.. hoşuma giderdi. Çünkü, pek az kimse ile görüşürdüm..
- JIM - Hatırladığımı göre hep tek başına idin.
- LAURA - Benim.. arkadaş edinmede pek şansım yoktu.
- JIM - Neden yoktu?
- LAURA - Sey, ben- kötü başladım.

LAURA - Evet, bir bakıma- engel oldu.

JIM - Müsaade etmemeliydim!

LAURA - Biliyorum, ama oldu işte.. sonra-

JIM - Utangaçtin!

LAURA - Olmamaya çalıştım ama bir türlü..

JIM - Muvaffak olamadım mı?

LAURA - Hayır- olamadım!

JIM - Yavaş yavaş bu utangaçlığını yenmen lazım.

LAURA - (Üzgün) Evet.. ama herhalde..

JIM - Zaman ister!

LAURA - Evet..

JIM - İnsanları tanığın zamanı görürsün ki kimse o kadar kötü degildir.

Şunu unutmanın lazım: ki herkesin problemi vardır, yalnız senin değil, hemen hemen herkesin bir-takım problemleri vardır. Sen yalnız kendinin problemi olduğunu, yalnız kendinin sukut-u hayale uğradığını sanıyorsun. Ama söyle bir etrafına bakarsan göreceksin daha bir çok insanın senin durumunda olduğunu. Mesela, ben Highschool'a giderken, altı sene sonra, bugünkü durumundan çok ilerde olacağımı umardım. "Meşale" de benim için çikan hârikulâde yazıyı hatırlı-yor musun?

LAURA - Evet! (Kalkar ve masaya gider.)

JIM - Hayatta ne yaparsam yapayım, muvaffak olacağımı yazıyorum! (Laura, okulun yıllıkığı ile gelir) Vay canına! Bizim Meş'ale! (Yıllığı huşu ile alır. Ortak bir nerakla birbirlerine gülümserler. Laura, Jim'in yanına çöker. Birlikte sayfalari çevirirler. Laura'nın utangaçlığı Jim'in suminiyoti içinde erimektedir.)

LAURA - İşte burada "Penzance Korsanları" ndasınız.

- JIM - (Dalgın) Baş bariton rolünü oynamıştım o operette.
- LAURA - (Kendinden geçmiş) Hem de öyle güzel oynamışınız ki..
- JIM - (İtirazkar) Yok..
- LAURA - Evet, evet çok güzeldi- çok güzeldi!
- JIM - Beni seyrettindi demek?
- LAURA - Hem de üç defa!
- JIM - Sahi mi?
- LAURA - Sahi.
- JIM - Üç temsilde de mi?
- LAURA - (Yere bakar) Evet.
- JIM - Neden?
- LAURA - Programımı imzalatacak istenisti.
- JIM - Peki niye gelip söylemedin?
- LAURA - Her zaman etrafınızda o kadar çok arkadaşınız vardı ki fırsat bulamadım.
- JIM - Olsun, gene de bir yolunu bulmaliydin..
- LAURA - Sey, belki yanlış bir mana verirsiniz diye düşündüm..
- JIM - Yanlış bir mana vormek mi- ne gibi?
- LAURA - İste..
- JIM - (Meraklısı belli ederek) O günler, dişiler tarafından kuşatıldığım günlerdi.
- LAURA - Müthiş popülerdiniz.
- JIM - Öyle..
- LAURA - Öyle cana yakın bir haliniz vardı ki..
- JIM - Simartılmışdım.

LAURA - Herkes- severdi sizi!

JIM - Sen de mi?

LAURA - Ben- evet, ben- ben de, tabii- (Usulca kucağındaki kitabı kapar)

JIM - Ya, demek öyle! - Ver şu programı bana, Laura. (Laura verir. Gösterişli bir hareketle imzalar.) Al bakalım- Hiç olmamaktansa geç olsun daha iyi!

LAURA - Ah, benim için bir sürpriz bu!

JIM - İmzam pek para etmiyor, simdi. Ama bir gün- belki- değeri artar!

Hayal kırıklığı başka şey, cesaret kırılması başka. Hayal kırıklığına uğradım ama cesaretimi kaybetmedim. Yirmi üç yaşındayım. Sen kaç yaşındasın?

LAURA - Hazıranda yirmi dördümüz dolduracağım.

JIM - İhtiyar sayılmazsan!

LAURA - Hayır, ama-

JIM - Highschool'u bitirdin mi?

LAURA - (Zorlukla) Bir daha dönmedim.

JIM - Yani yanında mı bıraktın?

LAURA - Mezuniyette kötü notlar aldım. (Kalkar, kitabı ve programı yerine koyar, sesi gerginleşir.) Emily Meisenbach ne âlemde?

JIM - Hah, o kus beyinli mi?

LAURA - Niye öyle söyleyorsunuz?

JIM - Kuş beyinlidir de ondan.

LAURA - Arkadaşlık etmiyor musunuz- hâlâ?

JIM - Gördüğüm yok.

LAURA - Yillığın özel hayat bölümünde nişanlı olduğunuzu yazıyordu da!

JIM - Rallitörum ama bana teslim etmedi. Pronostandal

LAURA - Gerçek- değil miydi?

JIM - Emily'min hüsnü kuruntusu idi.

LAURA - Ya-

(Perdedeki Yazı: Highschool'dan beri ne yaptın?)

(Jim bir sigara yakar, arkada dirseklerinin üzerine yaslanır.)

Samimi ve cazip gülümsemesi Laura'nın içinde kandiller yakar. Laura masanın yanında eline geçirdiği bir sırça ile oynayarak heyecanını gizlemeye çalışır.)

JIM - (Düşünceli, sigarasından bir kaç nefes çeker.) Highschool'dan beri ne yaptın? (Laura duymamış görünür) Ha? (Laura başını kaldırır) Highschool'dan beri ne yaptın diye sordum, Laura?

LAURA - Pek bir şey yapım sayılmaz.

JIM - Bir şeyler yapmış olmalısın- altı uzun sene bu.

LAURA - Öyle.

JIM - Peki ama, ne yaptın?

LAURA - Ticaret Kolejindeki bir kursa yazıldım.

JIM - İyi yürüdü mü bari?

LAURA - Şey, pek iyi- sayılmaz- Bırakmak zorunda kaldım. Mideme dokunuyordu da.

JIM - (Tatlı tatlı güller) Şimdi ne yapıyorsun?

LAURA - Pek bir şey yaptığım yok. Ama lütfen yanlış anlamayın, bombos oturuyor doğ流氓! Sırça Koleksiyonum çok vakit alıyor. Her dakika uğraşmak lazımlı.

JIM - Sırça mı dedim? Ne sırcası?

LAURA - Koleksiyon dedim. Bir sırcı koleksiyonum var da.. (Boğazını temizler, utanır öte yana döner.)

M - (Birdenbire) Bana kalırsa, senin sıkıntın ne, biliyor musun? Aşağılık duygusu! Yani, insanın, kendini olduğundan aşağı görmesi. Biliyorum çünkü bende de vardı. Lakin, seninki kadar zararlı bir hale gelmemiştir. Bendeki aşağılık duygusu, hitabet kursuna yazılıp sesini geliştirdikten ve fen'e karşı kabiliyetim olduğunu anladıkten sonra geçti. Ama ondan önce, kendimi, hiç bir şey için yetenekli bulmuyordum. Bu konuda ciddi bir çalışma yapmadım ama bir arkadaşım diyor ki insanları analiz etmekte, bu işi meslek edinmiş doktorlardan daha başarılı oluyor-muşum. Bu yüzde yüz doğru olmamakla beraber, Laura, insan psikolojisinden anlıyorum ben. (Çikletini ağzından çıkarır.) Kusura bakma, Laura, tadi gidince çığriyemiyorum. Şu kağıt parçasına sarayım. Pabucun altına nasıl yapışır bilirim. Dediğim gibi, bana kalırsa, senin esas sıkıntın bu. Bir sahsiyet olarak kendine güveninde bir eksiklik. Kendine yeter derecede güvenin yok. Bu sonuca, bana verdığın cevaplardan sonra ve bazı müşahedelerim üzerine vardım, Mesela, okuldayken ayağının çıkardığı sesten duyduğum dehşet. Sınıfta yürümekten bile o kadar korku duyduğunu söyledi. Gördün mü bak, ne oldu? Mektebi yanında bıraktın. Bir takurtu, hem de benim hiç farkına varmadığım bir takurtu yüzünden tahsilinden vazgeçtin. Sendeki küçük bir fiziksel noksantılık, hem de göze çarpmayan! Hayalinde bin defa büyütülmüş! Sana iyi bir nasihat vereyim mi? Kendini bir konuda üstün görmeye çalış!

AURA - Hangi konuda?

IM - Yahu be, Laura! Şöyle bir etrafında bak. Ne görüyorsun? Alelâde insanlarla dolu bir dünya! Hepsi doğmuş ve hepsi ölecek! Hangi birinin senin onda birin kadar iyi vasfi var! Veya benim onda birim! Yahut bir başkasının- Allah Allah! Herkes bir şeye temayüz eder. Bazıları bir çok şeye! (Farkında olmadan, aynada kendine bakar) Mesela "Ne" de temayüz edeceğini keşfetmeyecektir. Beni al, mesela.

(Aynada kravatını düzeltir) Benim istidadım elektrodinamikte görüluyor. Mağazadaki epey mesuliyetli işinin üstüne, Laura, geceleri radyo-mühendisliği kursuna gidiyorum. Üstelik bir de hitabet çalışıyorum.

AURA - Yaaa!

IM - Çünkü televizyonun istikbalini parlak görüyorum! (Laura'ya döner)
Hazır olup onunla beraber ilerlemek arzusundayım. Bu sebebden işimi, esasından pâniçliyorum. Gerçeli temaslarımı yaptım bile. İş, endüstriyinin yola koymasına kaldı. Son sür'atle- (Gözleri parlar) BİLGİ-Zzzzp! PARA-Zzzzp! - KUDRET! İşte Demokrasinin temeli.
(Tavrı, dinamik ve inandırıcıdır.) (Laura, ona bakar. Utangaçlığı bile, merak ve hayranlığı tarafından gölgelenir. Jim, birden gülümser)
Kendimi çok mi fazla düşünüyorum dersin?

AURA - Yo-o-o-o, Ben-

IM - Evet, şimdi gelelim sana! Senin de merak duyduğun bir şey yok mu?

AURA - Şey var- dedigim gibi- sırça koleksiyonum var-

(Mutfaktan genç kız kahkahası duyulur)

IM - Ne dedığını anlamıyorum. Nasıl bir koleksiyon bu?

AURA - Camdan yapılmış küçük cisimler, çoğu süs eşyası! Minyatür hayvancıklar, dünyanın en ufacık hayvancıkları. Annem, onlara "Sırça Biblolar" diyor! İsterseniz bir tane göstereyim! İşte bu en eskilerden biri. Hemen hemen on üç yaşında.

(Musiki: 'Sırça Biblolar') (Jim elini uzatır)

Aman dikkat edin- çit diye kırılıverir!

IM - İyisi mi almayayım. Biraz sakarındır.

AURA - Olsun, size itimadım var! (Avucunun içine koyar) İşte- onu nazik tutuyorsunuz! Işığa doğru kaldırın, pek sever ışığı! Ne kadar şeffaf doðumludur?

- JIM - Doğrusu öyle! Çok şeffaf.
- LAURA - Ayrılık gözetmemen lazım ama, en çok sevdiğim bu.
- JIM - Peki, bu şimdi ne oluyor?
- LAURA - Dikkat etmediiniz mi, bir tanecik boynuzu var!
- JIM - Yunikorn, ha?
- LAURA - Mmm-hmm!
- JIM - Yunikorn'ların nesli tükenmedi mi?
- LAURA - Tükendi, biliyorun.
- JIM - Biçare şey, kendini ne kadar yalnız hissediyordur.
- LAURA - (Gülümseyerek) Öyle olsa bile, şikayet ettiği yok. Durduğu狂ta başka boynuzsuz atlar var yanında ama gayet iyi geçiniyorlar.
- JIM - Neden biliyorsun?
- LAURA - (Endişez) Hiç münakaşa ettiklerini duymadım!
- JIM - (Sırıtarak) Münakaşa etmiyorlar demek? Ee, o zaman haklısını! Nereye koyayım?
- LAURA - Masanın üstüne koyun. Ara sıra manzara değişikliğini severler.
- JIM - (Gerinir) Denek öyle- Bak, gerindiğin zaman gölgen ne kadar büyüyor?
- LAURA - Ya öyle- bütün tavanı kaplıyor!
- JIM - (Kapıya gider) Yağmur dindi galiba. (Taraça kapısını açar.) Neden geliyor bu müziki?
- LAURA - Karşındaki Cennet Dans Salonundan.
- JIM - Söyle biraz zıplasak ne dersiniz, Miss Wingfield?
- LAURA - Ama...
- JIM - Yoksa programınız dolu mu? Bir bakayım. (Haklı bir kart tutar.) Halkaten, bütün danslarınız tutulmuş. Ama, bir kaç tanesini

karalıyorum iste. (Vals Müziği 'La Golondrina') Aaa, bir vals!

(Jim, kendi başına bir kaç defa döner sonra kollarını Laura'ya uzatır.)

LAURA - (Nefesi kesilir) Ben- dans edenem ki!

JIM - Başladın yine bak, hep şu aşağılık duygusu! Bir kere dene!

LAURA - Fakat ayağınız basarım!

JIM - Beni sırtadan mı sandın!

LAURA - Nasıl- nasıl başlayacağız?

JIM - Orası kolay. Kollarını yukarı kaldır biraz.

LAURA - Böyle mi?

JIM - Az daha yukarı. Oldu. Şimdi kasma kendini, en önemli nokta bu, serbest ol.

LAURA - (Soluk soluğa gülerek) Güç iş. Korkarım kimildatmıyacaksınız beni.

JIM - Bahse girer misin? (Kızı kavrayarak hareket ettirir.)

LAURA - Aman Allahım, oldu!

JIM - Bırak kendini, şindi, Laura, koyver gitsin.

LAURA - Galisi-

JIM - Ha gayret!

LAURA - yorun!

JIM - Sıkma kendini- Rahat bırak!

LAURA - Biliyorun, ama-

JIM - Biraz daha gevşe! Oldu işte, daha iy! Şindi.

LAURA - Sahi mi?

JIM - Çok, çok daha iyi! (Kızı, odanın içinde ağır aksak döndürür.)

Diyebek

İnəb

gic

e oysa b kyma

Winfredy

totebi esimya

- JIM - Ha-ha!
- LAURA - Allahçığını!
- JIM - Ha-ha-ha! (Ansızın masaya toşlarlar. Jim durur.) Nereye çarptık?
- LAURA - Masaya.
- JIM - Yere bir şey mi düştü? Galiba-
- LAURA - Evet.
- JIM - Boynuzlu sırga at olmasın sakin?
- LAURA - O.
- JIM - Eyvah, eyvah! Kırılmış mı?
- LAURA - Öbür atlara benzemmiş şimdî.
- JIM - Şeyini kaybetti-
- LAURA - Boynuzu! Zarar yok. Her şer'de bir hıyar vardır.
- JIM - Artık beni hiç affetmezsin. Bahse girerim ki en sevdiğim sıra buydu.
- LAURA - Ötekileri de severim. Facia değil, Çilloş. Sırça bu hemencecik kırılıverir, İstedığın kadar dikkat et. Bazan vasıtalar geçerken bile, sarsıntıda düşüp kırılıyorlar.
- JIM - Ama buna ben sebep olduğum için çok üzüldüm.
- LAURA - (Gülümseyerek) Bir ameliyat geçirdi farzederim. Boynuzu düşününce kendi/daha az acaip hissediyordur.
- (İkisi de gülüler) Hoc öteki atlarla da daha iyi anlaşır sanırım, artık.
- JIM - Ha-ha, az konukt degülsin! (Birden ciddilesir.) Seni böyle şakacı görmek beni sevindiriyor.. Biliyor musun- son- şey- çok farklısan! Herkesten farklı, şaşırtıcı bir başkalığın var! (Sesine duygulu bir tatlılık ve yumuşaklıık gelir) Böyle söylemende bir mahzur yok değil mi? (Laura haddinden fazla utanır.) İyi anlada demek istiyorum..

(Laura, utangaç, başını sallar, öte yana bakar) Beni bir tuhaf etkiliyorsun- nasıl söyleyeyim! İfade kabiliyetim iyidir, ama söyleyeceğini bilemediğim bir şey bu! (Laura, elini boğazına götürür. Bir an boğazını temizler- Boynuzu kırılmış Yunikorn'u olindo çevirir) Daha önce hiç kimse sana güzel olduğunu söyledi mi?

(Sükut: Musiki. Laura yavaşça ve hayretle başını kaldırır ve iki yana bakar.) Öyle ise ben söyleyeyim. Herkesten çok farklı bir güzelliğin var. Farklı olduğun için de çarpiyor insanı. (Sesi kalınlaşır ve boğuklaşır. Laura öte yana döner, duygularının coşkunluğundan bayılmak üzeredir.) Keşke kardeşim olaydın, benim Kendine güvenmeyi öğretirdim sana. Değişik olmak demek, babalarına benzememek demek ve utanılacak bir sey değil bu. Çünkü ötekiler başka insanlar degiller, öyle. Onlar yüz kere bin: Milyon, sen bir kere bir: Tek Dünyanın her tarafını arşınıyor onlar. Sen burada bekliyorsun. Onlar alalado yaban otları, ama- sen-, sen- MAVİ bir GÜL'sün!

(Perdedeki Görüntü: Mavi GÜLLER. Musiki değişir.)

LAURA - Ama mavi gül olmaz ki- yanlış..

JIM - Senin içinsel olur! -Güzelsin- sen!

LAURA - Hangi bakından güzelim?

JIM - Her bakından- inan bana! Gözlerin- saçların- güzel! Ellerin güzel!

(Elini tutar.) Yemeğe davetliyim diye gönlünü almak için uyduruyorum sanma bunları. Eh, öyle yapabilirdim! Sana bir güzel rol keserdim, Laura, bir sürü palavra ^{din} sahtelikle. Ama bu sefer samimiyim. Seninle samimi konuşuyorum. İnsanlara yanaşmana engel olan bu aşağılık duygusunu silmen lazım. Biri, sana güven ve cesaret vermelii. Kızarmana, utanmama, insanlardan kaçmama mani olmalı biri. Biri - seni - seni öpmeli, Laura! (Elini yavaş yavaş Laura'nın kolundan omuzuna doğru kaydırır. Müzik gitgide heyecan ve gürültü ile

yükselir. Birden Laura'yi çevirir ve dudaklarından öper. Bıraktığı zaman, Laura, büyülenmiş bir ifade ile divana çöker. Jim, geri çekilir ve cebinde bir sigara arar.)

(Perdedeki Görüntü: 'Souvenir')

Kör şeytan! (Sigarasını yakar, baksılarını Laura'dan kaçırır. Mutfaktan, Amanda'nın, genç kız gibi, bir kaç kahkahası duyulur. Laura yavaşça yerinden kalkar ve avucunu açar. Boynuzu kırılan sıra at hala oradadır. Sırça ata yumuşak ve şaşkin bir ifade ile bakar.)

Kör şeytan! Kapmamalıydım bunu- çok ileri gittim. Sigara içmiyorsun, değil mi? (Laura ona bakar, gülmser, suali duymamıştır. Jim, biraz canlı, Laura'nın yanına oturur. Laura, dili tutulmuş Jim'e bakar, bekler. Jim terbiyeli terbiyeli öksürür ve durumun nezaketini idrak etmiş olarak biraz yana açılır. Laura'nın duygularını sezmiş olduğundan donuk ve rahatsız bir şekilde ama yumuşak-) Nane şekeri- ister misin? (Laura hiç bir şey söylemez ama gözleri daha da parıldar.)

Peppermint- Life-Saver? Cebim bir dükkan gibi- nereye gitsem-

(Ağzına bir nane şekeri atar. Yutar.İyi bir intiba yaratmak ister. Yavaş ve ihtiyyatlı konuşur.)

Laura, eğer benim de bir kız kardeşim olsaydı senin gibi, ben de Tom'un yaptığını yapardım. Eve arkadaşlar getirir- tanıştırırdım onunla. Onu anlayacak- takdir edecek arkadaşlar. Ama- Tom- beni seçmekte hata etti. Belki yanlışlıyorumdur. Beni buraya çağırırmaktaki maksadı bu değildi. Ama olsa bile ne çıkar? Bu yanlış bir şey değil ki. Yanlış olan- durumumdan dolayı- müsait olmadığım için- benim. Telefon numarani alıp seni ararım diyemem. Gelecek hafta telefon edip bir randevu isteyen/ ^{HOB} Durumumu izah edeyim de sonra beni yanlış anlayıp- kalbin kırılmasın...

(Süküt. Yavaş, çok yavaş Laura'nın yüzü değişir, baksılarını Jim'den ayırip elindeki sıra ata götürür. Amanda'nın, mutfaktan tekrar neseli

bir kahkaha attığı duyulur.)

LAURA - (Bellii belirsiz) Bir daha- gelmeyecek misiniz?

JIM - Hayır, Laura, gelemem. (Divandan kalkar) Demin izah ediyordum yaa serbest değilim. Laura, bir başkası var- hayatımda. Betty adında bir kızla bir müddetten beri hep beraberiz. O da senin gibi ev-kızı, katolik ve İrlandalı ve bir çok bakımından- iyi anlaşıyoruz. Geçen sene bir mehtap gezisinde rastladım ona- Majestik vapuru ile Altona giderken. İlk bakışta birbirimize aşık olduk.

(Perdedeki Görüntü: 'AŞK!')

(Laura öne düşecekmış gibi olur divanın yanına tutunur. Jim farkında olmaz, kendi havasındadır.) Aşk, beni bambaşka bir adam yaptı!

(Laura, düğmemek için divana tutunmuş, kasılmış olarak öne doğru eğilmiş, bir iç mücadele içindedir. Fakat Jim, farkında bile olmaz, Laura'dan çok uzaklardadır.)

Aşkın kuvveti Üyo muazzan ki! Aşk öyle bir şey ki Laura- bütün dünyayı altüst edebilir! (Laura, biraz kendine gelir, arkasına yaslanır. Jim, Laura'nın farkındadır bu sefer.)

Betty'nin teyzesi hastalanmış, telgrafı alınca hemen Centralia'ya gitmek zorunda kaldı. Tom da- beni yemeğe davet edince.. ben de tabii kabul ettim. Nereden bilebilirdim sen- yani o- şey ben- (Acemice duraklar) salağın biriyim. (Kendini divana bırakır. Laura'nın yüzündeki mihrapta, kutsal mührler söndürülmüştür. Sonsuz perisanlık ve terkedilmişliğin ifadesi görüülür. Jim, rahatsızmış gibi Laura'ya bakar.)

Sen de bir şyler- söyleşene. (Laura, titreyen dudağını ısırir ve cesaretle güller. Avucunu açar, sıraça at ordadır. Usulca Jim'in elini tutar, kendi elinin hizasına yükseltir, Dikkatle, sıraça atı Jim'in avuçuna bırakır ve avucunu kapatır.) Neden yaptı- bunu? Benim mi olsun istiyorsun? Laura? (Laura başını sallar) Ama niye?

- LAURA - Bir hatırla... (Sendeliyerek kalkar ve gramafonun yanına göker kurnak üzere)
- (Perdedeki Yazı: 'Şeyler neden böyle kötü sonuçlanır?' veya Görüntü: Misafir, neşeli, Allaha ismarladık! derken.)
- (O anda, Amanda, neşeli, ön odaya dalar. Elinde, demode bir kristal kase içinde meyva Punsch'u ve bir tabak içinde badem kurabiyesi vardır. Tabağın kenarı altın yıldızla çevrili olup üzerinde gelincik resimleri vardır.)
- AMANDA - Ya, çocuklar! Yağmurdan sonra hava ne güzel açtı, değil mi? Size biraz içecek bir şey yaptım. (Nese ile Jim'e döner) Jim, Limonata şarkısını bilir misin?
- Limonata, limonata
Gölgede yapılır, güneşte satılır
Evde kılmuş kızlara!
- JIM - (Rahatsız) Ha- ha! Hayır- hiç duymadım.
- AMANDA - Aman Laura! Bu ne ciddiyet böyle!
- JIM - Ciddi bir nosede konuşuyorduk ta..
- AMANDA - İyi! Şimdi daha iyi tanıştiniz!
- JIM - (Kararsız) Ha- ha! Evet.
- AMANDA - Siz modern gençler bizim gençliğimizden çok daha ağır başlısunuz. Ben öyle sen, şakraktım ki genç kızken!.
- JIM - Hala da öylesiniz, Mrs. Wingfield!
- AMANDA - Bu akşam gençlestim adetâ. İçim içime sigmıyorum, Mr. O'Connor. (Bir kahkaha ile başını geriye atar. Limonata sıçrar üstüne.) Kendi kendime vaftiz oluyorum!
- JIM - Müsaade buyurun..

AMANDA - (Küseyi masanın üzerine koyar.) Oldu işte. Biraz yabani kiraz şarabı varmış. Onu da içine boşalttım.

JIM - Çok zahmet ettiyorsunuz Mrs. Wingfield.

AMANDA - Zahmet mi? Ne zahmeti, seve seve yaptım. Nasıl costum, mutfakta, duymadınız mı? Kulaklarınız çinlərdir herhalde... Tom'u bir güzel payladım, neye sizi daha önce getirmedi diye. Öyle değil mi ama, sizi daha önce çağıracaktı. Neyse, artık yolu öğrendiniz, sık sık gelirsiniz. Öyle ara sıra değil ama, her zaman bekleriz. Ah, göreceksiniz bakın, beraber nasıl egleneceğiz! Ne güzel günlerimiz olacak! Ohh, hava mis gibi toprak kokuyor. Ne güzel, mehtap ta var! Eee, ben mutfağıma döneyim yine. Gençlerin arasına girmek doğru olmaz. Hele böyle ciddi şeylerden konuşuyorlarsa!.

JIM - Yoo, Mrs. Wingfield, gitmeyin! Aslına bakarsanız benimi gitmem lazım.

AMANDA - Gidiyor musunuz? Şaka etmeyin! Daha, akşam yeni başlıyor, Mr.O'Connor!

JIM - Durumumu takdir edersiniz.

AMANDA - Yani sabah işe gideceğiniz için erken yatmak istiyorsunuz, öyle mi? Pekâlâ! Bu akşam sizi erken salarız. Ama bir şartla. Gelecek sefere daha uzun oturacaksınız. Sizin için en uygun gece hangisi? Cumartesi gecesi değil mi?

JIM - Günde iki mesguliyetim var, Mrs. Wingfield. Biri sabah öteki gece!

AMANDA - Öyleyse az hırslı değilsiniz! Demek gece de çalışıyorsunuz?

JIM - Hayır, Efendim, iş değil- Betty! (Kararlı, şapkasını almak için kareşlya geçer. Cennet Dans Salonundaki Cazbant içli bir vals çalmaya başlar.)

AMANDA - Betty? Betty? Kim bu?

(Kötüye alamet bir çatlama olur gökte)

JIM - Sey, bir kız, içte! Konuştuğum kız. (Cansı yakın gülümser. Amanda'nın
başında dünyalar yıkılır.)

(Perdedeki yüz: Başınıza dünyalar yıkıldı.)

AMANDA - (Uzun bir iç çekmesi ile) Ciddi bir hikaye mi bu, Mr. O'Connor?

JIM - Haziranın ikinci pazarı evleniyoruz.

AMANDA - Ooo! Ne güzel! Tom nişanlı olduğunuzu söylememiştii.

JIM - Henüz kimseye söylemedik nağazada. Sonra bilirsiniz ne olur! Romeo
filan diye çağırırlar adamlı.. (Yumurta biçimindeki aynanın önünde
durur ve şapkasını giyer. Şapkanın yanını tepesini dikkatle düzeltir.
Fiyakası yerindedir.) Çok güzel bir akşam geçirdim, Mrs.Wingfield.
Güney misafirperverliği diye buna diyorlar herhalde.

AMANDA - Niç bir şey değildi.

JIM - Acele kaçıyorum gibi olmasın. Ama Bett'yi karşılayacağım da. Benim
küllüştürle istasyona ancak yetişirim. Bilirsiniz bazı kadınlar
bekletilmeye hiç gelmiyorlar.

AMANDA - Bilirim- neler çekmeceniz su kadınların elinden! (Elini uzatır.)
Güle güle Mr.O'Connor. Size bol şans,- sandet- ve muvaffakiyet
dilerim. Laura da diler. Değil mi Laura?

LAURA - Evet!

JIM - (Laura'nın elini tutar.) Allahalsnarladık Laura. Verdiğim hatırlanın
değerini hiç bir zaman unutmayacağım. Verdiğim nasihat de sen
unutma. (Sosunu gen bir haykırışa yükseltir.) Eyvallah, Shakespeare!
Tekrar teşekkür ederim hanımlar- Allah rahatlık versin! (veya "İyi
geçeler!")

(Sırıtır ve fütursuzca dışarı dalar. Hala yüzündeki yamacık
gülümsemeyi cesurane sürdürden Amanda, misafirin arkasından kapıyı
kapatır. Döndüğü zaman yüzünde şaşkınlık ifadesi vardır. Laura ile
birbirlerinin yüzüne bakamazlar, Laura kurmak için gramofonun yanına

AMANDA - (Belli belirsiz) Demek bu işin de sonu çıkmadı. Gramofon çalmanın da tam zamanı ya... Vay, vay, yay, yay, yay. Dizim misafir nişanlı imiş meğer! Tom!

TOM - (İçerden) Evet. Anne?

AMANDA - Bir dakika gel buraya. Sana çok komik bir şey anlatacağım.

TOM - (Elinde badem kurabiyesi ve bir bardak limonata ile girer.) Misafir gitti mi?

AMANDA - Misafir erken gitti. Anna da güzel bir oyun oynadın bize!

TOM - Ne demek istiyorsun?

AMANDA - Nişanlı olduğundan bahsetmemiştir.

TOM - Jim mi? Nişanlı mıymış?

AMANDA - Biraz evvel kendisi öyle dedi.

TOM - Vay canına! Ben bilmiyordum.

AMANDA - Çok garip.

TOM - Neymiş garip olan?

AMANDA - Mağazadaki en iyi arkadaşım demiyor muydu? onun için?

TOM - Öyle ama, nereden bilebilirdim?

AMANDA - İnsan, en iyi arkadaşının nişanlı olduğunu nasıl bilmez?

TOM - Mağazaya, çalışmaya gidiyorum ben. Herkesin hususi hayatını araştırmaya değil.

AMANDA - Senin dünyadan haberin yok, zaten! Rüyada yaşıyorsun. Hayatın palavra! (Tüm kapıya gider.) Nereye gidiyorsun?

TOM - Sinemaya gidiyorum.

AMANDA - Tanam! Bisi gülinç durumda soktuktan sonra gidebilirsin artık. Bütün o çaba, hazırlıklar, masraflar! Yeni lamba, halı, elbiseler! Hepsi

başka bir kızın nişanlığını eğlendirmek içindi değil mi? Git sinemaya sen, git! Bizi hiç düşünme: Torkedilmiş bir ana, işsiz ve sakat bir kız kardeş, sen... zevkinden alıkoymasın. Sen sadece git, sinemaya git!

TOM - Gidiyorum ya! Ne kadar çok bağırırsan o kadar çabuk gidiyorum, hem de sinemaya değil..

AMANDA - Git öyleyse! Hadi aya git- egoist hayalperest seni!

(Tom elindeki bardağı yere çarpar. Kendini dışarı atar, arkasından kapiyi çarpar. Laura'nın giğliği kapının kapanması ile kesilir. Dans salonundan gelen ses daha iyi duyulur. Tom, her şeyi göze almış bir ifade ile sahanlığın parmaklığına yapışır. Yüzünü, ara sokak denen dar cehenneme sızan puslu ay ışığına doğru kaldırır.)

(Perdedeki Yazı: Ve Allah'a ismarladık!)

(Tom'un kapanış konuşması içerdeki pantomim'e göre ayarlanır. İçerdeki sahne, ses geçirmez bir camın arkasından seyrediliyormuşcasına oynanır. Amanda, divanın üstüne kıvrılmış olan Laura'yı teselli ediyor gibidir. Annenin konuşmasını duymayız ama o gülünç halinden eser kalmamıştır, asil ve trajik bir görünüşü vardır. Laura'nın koyu renk saçlı yüzünü örtmektedir. Ancak, Tom'un konuşmasının sonunda eliyle saçını kaldırıp annesine gülmüşediği zaman yüzü görülür Laura'nın. Amanda, kızını teselli ederken, hareketleri dans ediyormuşcasına yavaş ve zariftir. Amanda, duyulmayan konuşmasının sonunda bir an babanın portresine bakar ve sonra gergilerin ardından kaybolur. Tom'un konuşmasının sonunda, Laura, mührleri üfleyerek söndürür ve oyun sona erer.)

TOM - Aya gitmedim, daha uzaklara gittim- çünkü, zaman, iki yer arasında en uzun mesafedir. Çok geçmeden, bir kundura kutusuna şiir yazdığını için, işten attılar beni.

Ben de Saint Louis'i terkettim. Yangın merdiveninden son bir defa indim ve, harekette bereket vardır diyerek, babamın izinden yürüdüm. Çok gezdim, dolastım. Kurumsal yapraklar gibi yanından geçti şehirler-: Rengarenktiler ama dalından kopmuşlardı bir defa.

Durup kalabilirdim bir yerde ama arkamdan kovalayan bir şey vardı. * Apansız üstüme geliyor, ansızın yakalıyordu beni. Belki bir şarkı idi bu, aşına olduğum. Belki de sıra bir oyuncak-
Yabancı bir şehirde imigim gibi ve belki bir dost bulabilirim diye, dolaşıyorum bir sokakta yalnız başına, geceleyin. Parfüm satan mağazanın ışıklı camekanı önünden geçiyoruz. Vitrinde, bir sürü ufacık şiso, parçalanmış ebem kuşağı gibi her renkte billur şişecikler.. Derken birden, kız kardeşim dokunuyor omzuma. Dönüşorum ve gözgöze geliyoruz... Ah, Laura, Laura, seni uzaklarda unutmak istedim ama başaramadım, sandığımdan fazla bağlı imişim sanal Bir sigara arıyorum, karşı kaldırıma geçiyorum, sinema olmazsa den meyhane/dalleyorum içeri, bir içki ismarlıyorum kendime, yanındaki yabancı ile konuşuyorum- yaktığın mumları söndürebilmek için!

(Laura mumların üzerine eğilir.)

Değil mi ki Dünya yıldırımlarla aydınlanıyor, artık! Sen de sönmür mumlarını Laura- ve Allah'a ismarladık...

(Laura mumları ifleyerek söndürür.)

Sahne Kararır

S O N